

Державний торговельно-економічний університет
Кафедра міжнародного менеджменту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:

**УПРАВЛІННЯ ІМПОРТНИМИ ПОСТАВКАМИ ТЕХНІКИ ДЛЯ
ПРИГОТУВАННЯ НАПОЇВ**
(за матеріалами ТОВ «Епіцентр К», м. Київ)

Студентки 4 курсу, 5 групи,
спеціальності 073 «Менеджмент»
освітньої програми «Менеджмент
зовнішньоекономічної діяльності»

Іванців
Іванни Іванівни

Науковий керівник
кандидат економічних наук,
доцент кафедри міжнародного
менеджменту

П'янкова
Оксана Василівна

Гарант освітньої програми
кандидат економічних наук,
доцент кафедри міжнародного
менеджменту

П'янкова
Оксана Василівна

Київ 2023

Державний торговельно-економічний університет

Факультет міжнародної торгівлі та права

Кафедра міжнародного менеджменту

Освітня програма «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»

Затверджую

Зав. кафедри _____

«__» _____ 20__ р.

Завдання на випускню кваліфікаційну роботу студентів

Іванців Іванні Іванівні
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи

Управління імпортованими поставками техніки для приготування напоїв
ТОВ «ЕПІЦЕНТР К»

Затверджена наказом ДТЕУ від «__» _____ 20__ р. № _____

2. Строк здачі студентом закінченої роботи

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Мета роботи: обґрунтування практичних рекомендацій щодо організації імпорту ТОВ «Епіцентр К» техніки для приготування напоїв в Україні.

Об'єкт дослідження: процес організації імпорту техніки для приготування напоїв в Україні.

Предмет дослідження: теоретико-методичні засади організації імпорту техніки для приготування напоїв в Україні на прикладі ТОВ «Епіцентр К».

4. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом)

РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА ЗЕД ТОВ «ЕПІЦЕНТР К»

1.1 Оцінка показників фінансово-економічного стану ТОВ «Епіцентр К»

1.2 Аналіз імпортової діяльності ТОВ «Епіцентр К»

РОЗДІЛ 2. ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ КРАЇНИ-КОНТРАГЕНТА ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ІМПОРТУ ТЕХНІКИ ДЛЯ ПРИГОТУВАННЯ НАПОЇВ ТОВ «ЕПІЦЕНТР К»

2.1 Дослідження тенденцій розвитку світового ринку техніки для приготування напоїв

2.2 Характеристика показників розвитку ринку техніки для приготування напоїв України

РОЗДІЛ 3. РЕАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО РІШЕННЯ ЩОДО ІМПОРТУ ТЕХНІКИ ДЛЯ ПРИГОТУВАННЯ НАПОЇВ ТОВ «ЕПІЦЕНТР К» З ПОЛЬЩІ

3.1 Організаційне забезпечення здійснення імпорту ТОВ «Епіцентр К» техніки для приготування напоїв з Польщі

3.2 Прогнозна оцінка результативності імпорту техніки для приготування напоїв ТОВ «Епіцентр К» з Польщі

5. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		За планом	фактично
1	2	3	4
1	Вибір теми випускної кваліфікаційної роботи	до 15 грудня	до 15 грудня
2	Оформлення і затвердження завдання на випускні кваліфікаційну роботу	до 1 лютого	до 1 лютого
3	Написання 1 розділу випускної кваліфікаційної роботи	до 15 березня	до 15 березня
4	Написання 2 розділу випускної кваліфікаційної роботи	до 10 квітня	до 10 квітня
5	Написання 3 розділу випускної кваліфікаційної роботи	до 05 травня	до 05 травня
6	Подання завершеної випускної кваліфікаційної роботи на перевірку керівникові	до 15 травня	до 15 травня
7	Подання випускної кваліфікаційної роботи на кафедру	до 22 травня	до 22 травня
8	Перевірка випускної кваліфікаційної роботи на унікальність	до 22 травня	до 22 травня

6. Дата видачі завдання « ____ » _____ 20__ р.

7. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи

(прізвище, ініціали, підпис)

8. Гарант освітньої програми _____

(прізвище, ініціали, підпис)

9. Завдання прийняв до виконання студент _____

(прізвище, ініціали, підпис)

10. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи

Випускна кваліфікаційна робота на тему «Управління імпортом поставками техніки для приготування напоїв» виконана Іванців Іванною Іванівною за матеріалами ТОВ «Епіцентр К».

Актуальність теми визначається необхідністю розвитку імпорту суб'єктів ЗЕД, диверсифікації асортименту імпортованих товарів з метою підвищення ефективності ЗЕД.

Метою випускної кваліфікаційної роботи визначено обґрунтування практичних рекомендацій щодо організації імпорту ТОВ «Епіцентр К» техніки для приготування напоїв в Україну.

В процесі підготовки ВКР автором виконано наступні завдання: проведено оцінку фінансового стану суб'єкта ЗЕД; проаналізовано зовнішньоекономічну діяльність ТОВ «Епіцентр К»; досліджено стан та перспективи розвитку світового ринку техніки для приготування напоїв, ринку України; проаналізовано організаційне забезпечення здійснення імпорту ТОВ «Епіцентр К» техніки для приготування напоїв, деталізовано умови контракту, проведено прогнозу оцінку результативності імпорту.

Виконана Іванців Іванною Іванівною ВКР за змістом та структурою відповідає вимогам випускової кафедри, рекомендована до захисту, запропоновані автором заходи можуть бути використані у практиці ТОВ «Епіцентр К».

За результатами підготовки випускна кваліфікаційна робота Іванців І.І. заслуговує на високу оцінку.

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи

(підпис, дата)

11. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студента

(прізвище, ініціали)

Може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми

(підпис, прізвище, ініціали)

Завідувач кафедри

(підпис, прізвище, ініціали)

« _____ » 20 _____ р.

АНОТАЦІЯ

Іванців І. І. «Управління імпортованими поставками техніки для приготування напоїв (за матеріалами ТОВ «Епіцентр К», м. Київ)».

Рукопис.

Випускна кваліфікаційна робота за спеціальністю «Менеджмент» освітньою програмою «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності». Державний торговельно-економічний університет, Київ, 2023.

Випускну кваліфікаційну роботу присвячено практичним аспектам організації імпортової поставки техніки для приготування напоїв з країн ЄС, що передбачає: дослідження функціонування підприємства-суб'єкта ЗЕД, аналіз світового ринку техніки для приготування напоїв, обґрунтування вибору Польщі як країни-контрагента для організації операцій імпорту техніки для приготування напоїв, реалізацію управлінського рішення щодо імпорту техніки для приготування напоїв та прогнозу оцінку результативності поставки такої техніки з Польщі в Україну.

Ключові слова: суб'єкт ЗЕД, імпорт, управлінське рішення, організаційне забезпечення, техніка для приготування напоїв, Польща.

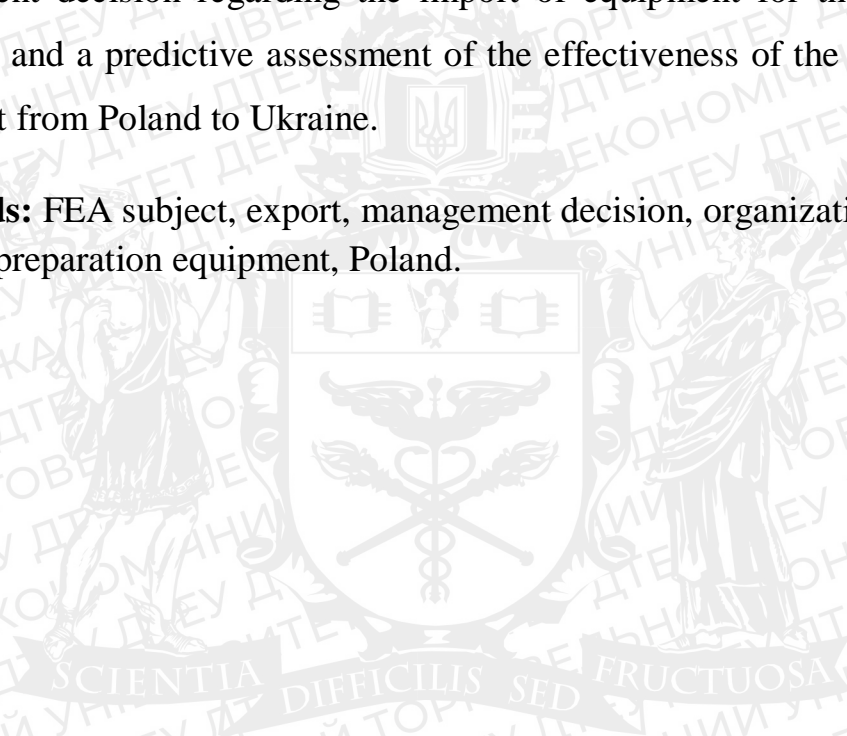
SUMMARY

I. Ivantsiv "Management of imported supplies of beverage preparation equipment (based on materials from the Epicenter K, Kyiv)". *Manuscript.*

Graduation qualification work in the specialty "Management" with educational program "Management of foreign economic activity". State University of Trade and Economics, Kyiv, 2023.

The graduation qualification work is devoted to the practical aspects of the organization of the import supplies beverage preparation equipment from the EU, which includes: a study of the functioning of the enterprise subject to the FEA, an analysis of the world market of beverage preparation equipment, justification of the choice of Poland as a counterparty country for the organization of import operations of equipment for preparation of beverages, the implementation of the management decision regarding the import of equipment for the preparation of beverages and a predictive assessment of the effectiveness of the delivery of such equipment from Poland to Ukraine.

Key words: FEA subject, export, management decision, organizational support, beverage preparation equipment, Poland.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	9
РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА ЗЕД ТОВ «ЕПІЦЕНТР К».....	11
1.1.Оцінка показників фінансово-економічного стану ТОВ «Епіцентр К»....	11
1.2.Аналіз імпортої діяльності ТОВ «Епіцентр К».....	18
РОЗДІЛ 2. ОБґРУНТУВАННЯ ВИБОРУ КРАЇНИ-КОНТРАГЕНТА ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ІМПОРТУ ТЕХНІКИ ДЛЯ ПРИГОТУВАННЯ НАПОЇВ ТОВ «ЕПІЦЕНТР К».....	22
2.1. Дослідження тенденцій розвитку світового ринку техніки для приготування напоїв.....	22
2.2. Характеристика показників розвитку ринку техніки для приготування напоїв України.....	32
РОЗДІЛ 3. РЕАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО РІШЕННЯ ЩОДО ІМПОРТУ ТЕХНІКИ ДЛЯ ПРИГОТУВАННЯ НАПОЇВ ТОВ «ЕПІЦЕНТР К» З ПОЛЬЩІ.....	39
3.1. Організаційне забезпечення здійснення імпорту ТОВ «Епіцентр К» техніки для приготування напоїв з Польщі.....	39
3.2. Прогнозна оцінка результативності імпорту техніки для приготування напоїв ТОВ «Епіцентр К» з Польщі.....	45
ВИСНОВКИ.....	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	54
ДОДАТКИ.....	61

ВСТУП

Актуальність теми. Акт військової агресії Російської Федерації щодо України, внаслідок якого наша держава зазнала колосальних людських жертв та масштабних руйнувань інфраструктури, супроводжувався різким спадом обсягів виробництва багатьох видів продукції (зокрема й харчової промисловості), розривом налагоджених виробничо-економічних зв'язків між промисловим сектором та підприємствами-постачальниками сировини, устаткування й різноманітних допоміжних матеріалів. Упродовж перших місяців ведення бойових дій нестачу продовольства на внутрішньому ринку України покривали за рахунок імпорту та гуманітарної допомоги, але згодом українські війська змогли відтіснити окупаційну армію з деяких територій нашої держави, що дало змогу частково відновити на них мирне життя й відновити процеси виробництва харчової продукції, внаслідок чого продовольчу проблему значною мірою вдалося розв'язати за рахунок внутрішніх ресурсів нашої держави.

Водночас необхідно підкреслити, що наша країна залишилася залежною від імпорту різноманітного технологічного обладнання, зокрема й обладнання для виробництва напоїв, яке критично необхідне для підприємств сфери ритейлу і закладів HoReCa, які наразі відновлюють свою діяльність як в обласних центрах і великих містах, так і на периферії. Крім того, обладнанням для приготування напоїв користуються багато жителів нашої країни в їхньому повсякденному житті; його також активно використовують працівники «пунктів незламності» і різноманітних соціальних служб, які надають підтримку внутрішньо переміщеним особам і постраждалим від війни. Обладнання й техніку для приготування напоїв також активно використовують на підприємствах та установах різних форм власності, що, по суті, виводить їх в категорію товарів широкого вжитку. За таких умов особливої актуальності набуває питання забезпечення безперервного імпорту в Україну та продажу на її території техніки для приготування напоїв.

Метою дослідження є обґрунтування практичних рекомендацій щодо організації імпорту ТОВ «Епіцентр К» техніки для приготування напоїв в Україні. Досягнення зазначеної мети зумовило необхідність вирішення таких **завдань**:

- здійснити оцінку показників фінансового-економічного стану ТОВ «Епіцентр К»;
- провести аналіз імпортової діяльності ТОВ «Епіцентр К»;
- дослідити тенденції розвитку світового ринку техніки для приготування напоїв
- надати характеристику показників розвитку ринку техніки для приготування напоїв в Україні;
- розкрити особливості організаційного забезпечення здійснення імпорту ТОВ «Епіцентр К» техніки для приготування напоїв;
- здійснити прогностичну оцінку результативності імпорту техніки для приготування напоїв ТОВ «Епіцентр К».

Об'єктом дослідження є процес організації імпорту техніки для приготування напоїв в Україні.

Предметом дослідження є практичні засади організації імпорту техніки для приготування напоїв в Україну на прикладі ТОВ «Епіцентр К».

Інформаційне забезпечення ґрунтується на даних Державної служби статистики України, міжнародних статистичних організацій, вітчизняного законодавства щодо регулювання імпорту техніки й обладнання, офіційного сайту ТОВ «Епіцентр К», Інтернет-ресурсів тощо.

Практична значущість отриманих результатів дослідження полягає в можливості їх використання у практичній діяльності підприємств-імпортерів в процесі організації імпорту поставок в Україну різноманітних видів технологічного обладнання.

РОЗДІЛ 1. ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА ЗЕД ТОВ «ЕПІЦЕНТР К»

1.1. Оцінка показників фінансово-економічного стану ТОВ «Епіцентр К»

ТОВ «Епіцентр К» – це група компаній «Епіцентр», яка об'єднує торговельні мережі «Епіцентр» та «Нова лінія», мережу мультибрендових спортивних магазинів «Інтерспорт-Україна», агрохолдинг «Епіцентр-Агро», заводи з виробництва плитки керамічної Epicenter Ceramic Corporation, виробництво з деревообробки – ЦБМ «Осмолода» та логістичні потужності [1].

Загальна характеристика групи компаній «Епіцентр» наведена у табл.

1.1.

Таблиця 1.1.

Загальна характеристика групи компаній «Епіцентр»

Показник	Значення
Кількість торговельних центрів «Епіцентр»	68
Кількість будівельно-господарських гіпермаркетів «Нова лінія»	10
Кількість спортивних магазинів INTERSPORT	52
Загальна площа торговельних центрів	1,5 млн. м ²
Кількість артикулів, що складають асортимент торгових центрів	500 тис.
Кількість груп товарів, що представлені у мережі	2300
Кількість постачальників мережі	понад 3000
Кількість співробітників у групі компаній	34 тис.
Загальна площа земель, що знаходяться в обробці агрохолдингу «Епіцентр Агро»	160 тис. га.
Кількість елеваторів	14
Загальна площа власних логістичних потужностей	130 тис. м ²

Джерело: побудовано автором на основі даних [2]

Щоб наблизити свої товари та послуги до жителів віддалених міст та селищ України, ТОВ «Епіцентр К» розробило та успішно реалізовує стратегію будівництва торговельних центрів оптимального формату - площею 4-6 тис. кв. м, що відкриваються у районних центрах і містах обласного підпорядкування. Крім того, діяльність групи компаній

«Епіцентр» забезпечується розгалуженою логістичною системою: логістичний центр «Калинівка», площею 100 тис. кв. м, централізовано забезпечує 75% поставок товарів у торгівельні центри мережі. На території логістичного центру розміщено митний термінал, який надає повний комплекс послуг для здійснення митного оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України автомобільним та залізничним транспортом. Власний автопарк групи компаній складається з майже 1000 одиниць комерційних та легких вантажних автомобілів, вантажних автомобілів для перевезення будівельних матеріалів та легкових автомобілів [2].

Для оцінки показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «Епіцентр К» спочатку розглянемо структуру його активів і пасивів (табл. 1.2-1.3). Характеризуючи джерела формування пасивів аналізованого підприємства, слід зазначити, що вони переважно представлені нерозподіленим прибутком і кредиторською заборгованістю ТОВ «Епіцентр К» за товари, роботи, послуги (табл. 1.2).

Таблиця 1.2.

Структура і динаміка пасивів ТОВ «Епіцентр К» за 2018-2020 рр.

Стаття пасиву	Абсолютна величина, тис. грн			Частка, %			Темп приросту, %	
	31.12. 2018	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2018	31.12. 2019	31.12. 2020	2019/ 2018	2020/ 2019
1.Власний капітал, у т.ч.	12458610	14700877	17846696	41,4%	39,8%	40,1%	18	21
Зареєстрований капітал	158610	158610	158610	0,5%	0,4%	0,4%	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	12300000	14542267	17688086	40,8%	39,4%	39,7%	18	22
2.Довгострокові зобов'язання і забезпечення	910000	2265426	4455080	3,0%	6,1%	10,0%	149	97
3.Поточні зобов'язання і забезпечення, у т.ч.	16757912	19925318	22223615	55,6%	54,0%	49,9%	19	12
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	776000	776000	767497	2,6%	2,1%	1,7%	0	-1

Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	13454053	14514081	16290054	44,7%	39,3%	36,6%	8	12
Кредиторська заборгованість за розрахунками бюджетом	180545	273257	326833	0,6%	0,7%	0,7%	51	20
Розрахунки зі страхування	62528	24716	17379	0,2%	0,1%	0,0%	-60	-30
Розрахунки з оплати праці	140000	160208	137988	0,5%	0,4%	0,3%	14	-14
Інші поточні зобов'язання	1894166	3667811	4144826	6,3%	9,9%	9,3%	94	13
Поточні забезпечення	250620	509245	539038	0,8%	1,4%	1,2%	103	6
Баланс	30126522	36891621	44525391	100%	100%	100%	22	21

Джерело: побудовано автором на основі даних фінансової звітності підприємства

Як свідчать дані табл. 1.2, в структурі пасивів ТОВ «Епіцентр К» за 2018-2020 рр. доволі значну частку (близько 40%) займав нерозподілений прибуток, обсяги якого за досліджуваний період зросли з 12,3 до 17,6 млрд. грн. Якщо ж говорити про кредиторську заборгованість ТОВ «Епіцентр К» перед іншими підприємствами за товари, роботи, послуги, то частка цього джерела формування пасивів в загальній їх структурі поступово знижувалась впродовж 2018-2020 рр., і якщо у 2018 році вона складала майже 45%, то у 2020 році – майже 37%. При цьому вартісні обсяги кредиторської заборгованості ТОВ «Епіцентр К» за товари, роботи, послуги за досліджуваний період зросли з 13,4 до 16,2 млрд. грн.

Оцінюючи джерела формування активів аналізованого підприємства, необхідно підкреслити, що в структурі активів ТОВ «Епіцентр К» найбільш вагому частку займають основні засоби, запаси, а також дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги (табл. 1.3), що цілком зрозуміло, оскільки основним напрямом діяльності підприємства є роздрібна торгівля.

Таблиця 1.3.

Аналіз динаміки та структури активів ТОВ «Епіцентр К» за 2018-2020 рр.

Стаття активу	Абсолютна величина, тис. грн.			Частка, %			Темп приросту, %	
	31.12. 2018	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2018	31.12. 2019	31.12. 2020	2019 / 2018	2020 / 2019
1. Необоротні активи, у т.ч.	11823622	16010547	22109337	39,2%	43,4%	49,7%	35	38
Нематеріальні активи	4870	12543	32720	0,0%	0,0%	0,1%	158	161
Основні засоби	8568122	12304648	15231712	28,4%	33,4%	34,2%	44	24
Незавершені капітальні інвестиції	1500430	1869460	3692156	5,0%	5,1%	8,3%	25	97
Довгострокові фінансові інвестиції	1750200	1755267	3129633	5,8%	4,8%	7,0%	0	78
Відстрочені податкові активи	0	68629	23116	0,0%	0,2%	0,1%		-66
2. Оборотні активи, у т.ч.	18302900	20881053	22416054	60,8%	56,6%	50,3%	14	7
Запаси	13250000	13885925	15389033	44,0%	37,6%	34,6%	5	11
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	4090100	5849279	6041983	13,6%	15,9%	13,6%	43	3
Грошові кошти	690000	921054	642802	2,3%	2,5%	1,4%	33	-30
Інші оборотні активи	270000	217473	336837	0,9%	0,6%	0,8%	-19	55
Витрати майбутніх періодів	2800	7322	5399	0,01%	0,02%	0,01%	162	-26
3. Необоротні активи та групи вибуття	-	21	-	-	-	-	-	-100
Баланс	30126522	36891621	44525391	100%	100%	100%	22	21

Джерело: побудовано автором на основі даних фінансової звітності підприємства

Як свідчать дані табл. 1.3, протягом 2018-2020 рр. частка основних засобів в структурі активів ТОВ «Епіцентр К» зросла з 28% до 34%, а частка запасів скоротилася з 44% до 35%, що, на нашу думку, є свідчення підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності. При цьому вартість основних засобів зросла з 8,5 до 15,2 млрд. грн., а вартість запасів зросла з 13,2 до 15,3 млрд. грн. Зросли також і обсяги дебіторської заборгованості за товари, роботи і послуги (з 4,0 до 6,0 млрд. грн.), що також є позитивною тенденцією розвитку фінансово-господарської діяльності ТОВ «Епіцентр К».

Динаміку джерел формування доходів і витрат ТОВ «Епіцентр К» за 2018-2020 рр. наведено у табл. 1.4.

Таблиця 1.4.

Аналіз джерел формування доходів і витрат ТОВ «Епіцентр К» за 2018-2020 рр.

Показник	2018 рік, тис. грн.	2019 рік, тис. грн.	2020 рік, тис. грн.	Темп приросту, %	
				2019 / 2018	2020 / 2019
Формування доходів ТОВ «Епіцентр К»					
Чистий дохід від реалізації продукції	41400220	43979194	50382425	6	15
Інші операційні доходи	260235	530835	737243	104	39
Інші фінансові доходи	180000	3851	211555	-98	5394
Інші доходи	210000	363438	1438592	73	296
Формування витрат ТОВ «Епіцентр К»					
Собівартість реалізованої продукції	30400580	30814751	35593670	1	16
Адміністративні витрати	540040	751814	872759	39	16
Витрати на збут	6623200	7985945	8648047	21	8
Інші операційні витрати	396373	254271	920408	-36	262
Втрати від участі в капіталі	0	24516	0		-100
Інші витрати	210000	363438	1438592	73	296
Витрати на податок на прибуток	670000	821675	944982	23	15
Результати діяльності ТОВ «Епіцентр К»					
Валовий прибуток (збиток)	10999640	13164443	14788755	20	12
Фінансовий результат від операційної діяльності	3700262	4703248	5084784	27	8
Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування	3630712	4423784	4116186	22	-7
Чистий прибуток	2960712	3602109	3171204	22	-12

Джерело: побудовано автором на основі даних фінансової звітності підприємства

Відповідно до даних табл. 1.4, чистий дохід від реалізації товарів, робіт послуг ТОВ «Епіцентр К» за період 2018-2020 рр. зріс з 41,4 до 50,3 млрд. грн., а собівартість реалізованої продукції зросла з 30,4 до 35,5 млрд. грн., а чистий прибуток зріс з 2,9 до 3,1 млрд. грн., що також свідчить про високу ефективність фінансово-господарської діяльності аналізованого підприємства.

Якщо ж говорити про оцінку відносних показників ефективності фінансово-господарської діяльності, то розрахунок коефіцієнтів ліквідності ТОВ «Епіцентр К» за 2018-2020 рр. наведено у табл. 1.5.

Таблиця 1.5.

Аналіз коефіцієнтів ліквідності ТОВ «Епіцентр К» за 2018-2020 рр.

Показник	Нормативне значення	31.12. 2018	31.12. 2019	31.12. 2020	Відхилення	
					2019-2018 рр.	2020-2019 рр.
Коефіцієнт поточної ліквідності	1 – 2	1,09	1,05	1,01	-0,04	-0,04
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,5 – 1	0,30	0,35	0,32	0,05	-0,03
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2 – 0,35	0,04	0,05	0,03	0,01	-0,02
Власні оборотні кошти	> 0	634988	-1309670	-4262641	-1944658	-2952971
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	> 0 збільшення	0,03	-0,06	-0,19	-0,10	-0,13
Коефіцієнт забезпеченості запасів і витрат власними оборотними коштами	$> 0,5$	0,05	-0,09	-0,28	-0,14	-0,18
Коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів	збільшення	1,09	-0,70	-0,15	-1,79	0,55
Коефіцієнт покриття запасів	> 1	1,06	0,95	0,78	-0,11	-0,17

Джерело: побудовано автором на основі даних фінансової звітності підприємства

Як свідчать дані табл. 1.5, значення коефіцієнта поточної ліквідності ТОВ «Епіцентр К» протягом 2018-2020 рр. скорочується з 1,09 до 1,01, але знаходиться у межах нормативного значення. Значення коефіцієнта швидкої ліквідності зростає протягом 2018-2019 рр. з 0,30 до 0,35, але скорочується станом на 31.12.2020 р. до 0,32, та є нижчим нормативного значення, що вказує на недостатність найбільш ліквідних оборотних коштів для покриття поточних зобов'язань.

Значення коефіцієнту абсолютної ліквідності зростає з 0,04 станом на 31.12.2018 р. до 0,05 станом на 31.12.2019 р., але скорочується до 0,03 станом на 31.12.2020 р., та протягом досліджуваного періоду є нижчим від нормативного значення, що вказує на недостатність абсолютно ліквідних активів для покриття поточних зобов'язань.

Значення показника власних оборотних коштів протягом 2019-2020 рр. набуває від'ємного значення, що вказує на зменшення фінансування поточної діяльності за рахунок власного капіталу. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами та коефіцієнт забезпеченості запасів і витрат власними оборотними коштами протягом 2019-2020 рр. також мають від'ємне значення, що свідчить про недостатню платоспроможність і кредитоспроможність ТОВ «Епіцентр К».

Коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів скорочується з 1,09 до -0,15 протягом 2018-2020 рр.; значення коефіцієнта покриття запасів скорочується з 1,06 до 0,78 що вказує на зниження стійкості фінансового стану підприємства. Таким чином, аналіз коефіцієнтів ліквідності вказує на недостатню платоспроможність ТОВ «Епіцентр К».

Аналіз коефіцієнтів фінансової стійкості ТОВ «Епіцентр К» за 2018-2020 рр. наведено у таблиці 1.6.

Таблиця 1.6.

Аналіз коефіцієнтів фінансової стійкості ТОВ «Епіцентр К» за 2018-2020 рр.

Показник	31.12.	31.12.	31.12.	Відхилення	
	2018	2019	2020	2019-2018рр.	2020-2019рр.
Коефіцієнт автономії	0,41	0,40	0,40	-0,02	0,00
Коефіцієнт фінансової залежності	2,42	2,51	2,49	0,09	-0,01
Коефіцієнт фінансового ризику	1,42	1,51	1,49	0,09	-0,01
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,05	-0,09	-0,24	-0,14	-0,15
Коефіцієнт структури покриття довгострокових вкладень	0,08	0,14	0,20	0,06	0,06
Коефіцієнт довгострокового залучення коштів	0,07	0,13	0,20	0,07	0,07
Коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел	0,93	0,87	0,80	-0,07	-0,07

Джерело: побудовано автором на основі даних фінансової звітності підприємства

Відповідно до даних таблиці 1.6, значення показника автономії ТОВ «Епіцентр К» за 2018-2020 рр. скорочується з 0,41 до 0,40, та є нижчим нормативного значення 0,50; а значення коефіцієнта фінансової залежності зростає з 2,42 до 2,49, що вказує на недостатню фінансову стійкість підприємства. Значення коефіцієнта фінансового ризику протягом 2018-2020

рр. з 1,42 до 1,49, що також вказує на недостатню фінансову стійкість підприємства. Значення коефіцієнта маневреності власного капіталу скорочується з 0,05 до -0,24, що вказує на зниження гнучкості власного капіталу. Коефіцієнт структури покриття довгострокових вкладень зростає з 0,08 до 0,20, що вказує на посилення залежності підприємства від зовнішніх інвесторів. Коефіцієнт довгострокового залучення коштів зростає протягом 2018-2020 рр. з 0,07 до 0,20; а коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел – скорочується протягом 2018-2020 рр. з 0,93 до 0,80, що вказує на підвищення фінансової стійкості підприємства.

1.2 Аналіз імпортової діяльності ТОВ «Епіцентр К»

ТОВ «Епіцентр К» імпортує в Україну сотні різноманітних видів товарних позицій, зокрема, і техніку для приготування напоїв. Перелік основних видів техніки для приготування напоїв, які імпортує аналізоване підприємство, наведено у табл. 1.7.

Таблиця 1.7.

Види техніки для приготування напоїв, які ТОВ «Епіцентр К» імпортує в Україну

Види техніки	Країна імпорту
Електрочайники (електрочайники, термопоти, мультичайники, термочайники, електрочайники-термоси)	Японія, Чехія, Франція, Туреччина, Румунія, Польща, Німеччина, Нідерланди, Китай
Кавомашини/кавоварки (професійні кавоварки; електричні, кавоварки з капучінатором; крапельні, капсульні і ріжкові кавоварки; електричні турки та ін.)	Швейцарія, Франція, Угорщина, Туреччина, Словенія, США, Румунія, Португалія, Польща, Німеччина, Нідерланди, Китай, Італія, Індонезія
Соковижималки (центрифужні, шнекові, цитрус-преси)	Франція, Словенія, Польща, Німеччина, Малайзія, Китай, Італія
Кавомолки (ручні, ножові, жорнові)	Китай, Німеччина, Польща, Словенія, Франція, Чехія
Капучинатори (ручні і стаціонарні)	Італія, Китай, Німеччина

Джерело: побудовано автором на основі даних [3-7]

Характеризуючи особливості покраїнової структури імпорту техніки для приготування напоїв ТОВ «Епіцентр К», зауважимо, що основними країнами імпорту такої техніки є переважно країни ЄС та Китай (табл. 1.8).

Таблиця 1.8.

**Географія імпорту техніки для приготування напоїв ТОВ «Епіцентр К»
за 2018-2020 рр., тис. грн.**

Регіон/країна	Собівартість імпорту продукції, тис. грн.			
	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2020/ 2018, %
США та країни Європи				
США	1128,6	1746,4	1685,1	149%
Румунія	98,7	114,4	157,3	159%
Португалія	343,7	527,1	612,4	178%
Угорщина	119,0	227,6	243,8	205%
Словенія	274,6	339,0	558,2	203%
Чехія	8985,2	10284,7	11938,3	133%
Польща	15698,1	18746,0	22784,3	145%
Німеччина	25936,1	29954,2	26117,5	101%
Нідерланди	1128,4	1698,3	1742,6	154%
Франція	13678,1	18967,2	22412,7	164%
Італія	27695,0	34856,4	41893,7	151%
Швейцарія	1763,4	2286,5	1423,8	81%
Всього імпортовано з США та країн Європи	96848,9	119747,8	131569,7	136%
Країни Азії та Туреччина				
Малайзія	1693,2	2724,6	1176,6	69%
Японія	6928,0	11285,6	7462,9	108%
Індонезія	786,1	1185,6	627,0	80%
Китай	22476,5	29686,1	31489,7	140%
Туреччина	5617,2	9687,3	11745,8	209%
Всього імпортовано з країн Азії та Туреччини	37501	54569,2	52502	140%
Сукупний імпорт техніки для приготування напоїв	134349,9	174317	184071,7	137%

Джерело: побудовано автором на основі даних про підприємство

Як свідчать дані таблиці 1.8, особливістю імпорту техніки для приготування напоїв ТОВ «Епіцентр К» є концентрація досліджуваного підприємства на ввезенні цього виду техніки передусім з найбільш розвинених країн ЄС та Китаю. Так, за підсумками 2020 року близько чверті такої техніки аналізоване підприємство імпортувало з Італії, і майже п'яту частину – з Китаю (рис. 1.1).

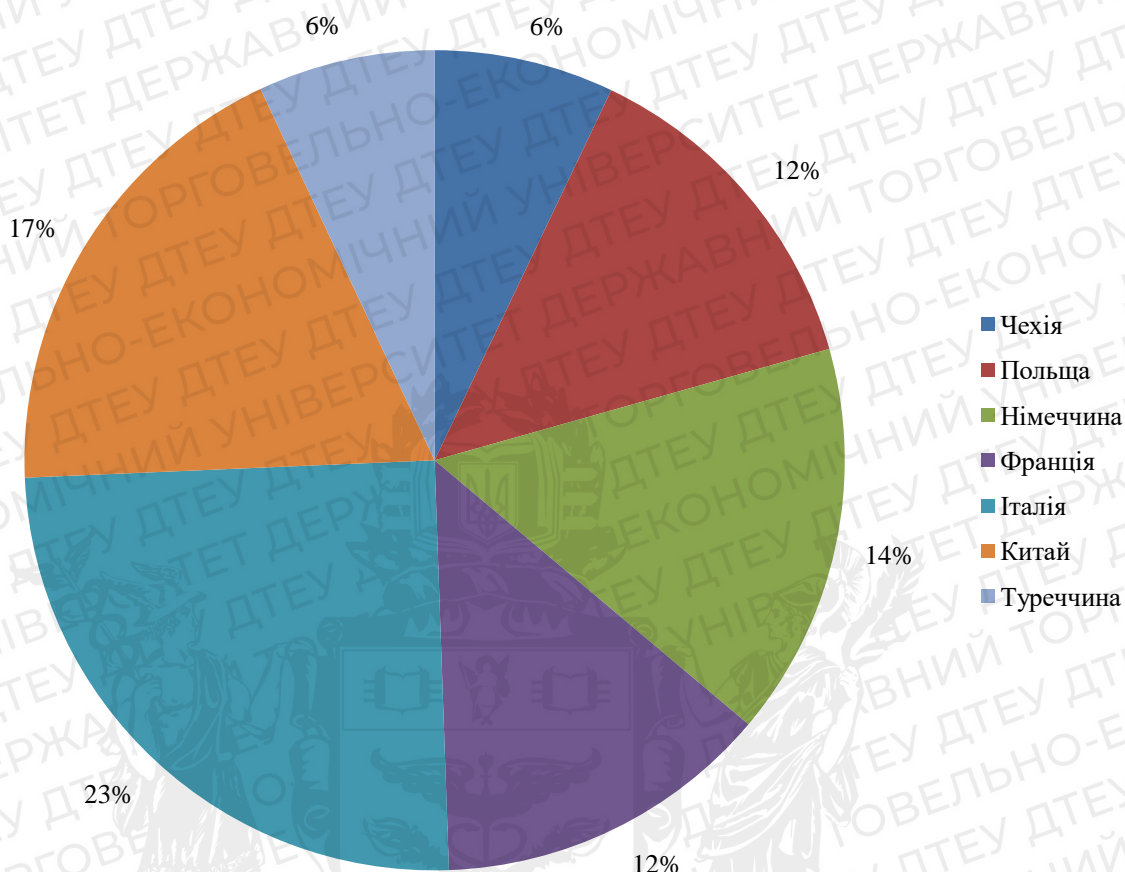

Рис. 1.1. Основні постачальники техніки для приготування напоїв для ТОВ «Епіцентр К» у 2020 році, %

Джерело: побудовано автором на основі Додатку В та даних про підприємство

При цьому ТОВ «Епіцентр К» впродовж 2018-2020 рр. скоротило імпорту техніки для приготування напоїв лише зі Швейцарії (на п'яту частину), з Малайзії (майже на третину), і з Індонезії (на п'яту частину), в той час як з решти країн імпорту було збільшено суттєво: з США та країн Європи – на 36%, з країн Азії та Туреччини – на 40%, а сукупний обсяг імпорту техніки для приготування напоїв аналізованого підприємства зріс на 37% (зі 134,3 до 184,0 млн. грн.).

Якщо говорити про товарну структуру імпорту техніки для приготування напоїв ТОВ «Епіцентр К», то необхідно підкреслити, що основну частку у ній займають електрочайники і кавоварки (табл. 1.9).

Таблиця 1.9.

**Товарна структура імпорту техніки для приготування напоїв ТОВ
«Епіцентр К» за 2018-2020 рр.**

Товарна група	Обсяги імпорту, 21га. грн.			
	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2020/ 2018,%
Обсяги імпорту, 21тис.. грн.				
Електрочайники	28269,4	35746,2	30784,8	109%
Кавомашини/кавоварки	55862,7	61286,3	78127,4	140%
Соковижималки	12746,2	17458,8	20963,0	164%
Кавомолки	20964,4	28324,5	28967,2	138%
Капучинатори	16507,2	31501,2	25229,3	153%
<i>Всього імпортовано</i>	<i>134349,9</i>	<i>174317</i>	<i>184071,7</i>	<i>137%</i>
Товарна група	Частка товарної групи в загальному обсязі імпорту, %			
	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2020/2018, абсолютне відхилення
Частка товарної групи в загальному обсязі імпорту, %				
Електрочайники	21%	21%	17%	-4%
Кавомашини/кавоварки	42%	35%	42%	0%
Соковижималки	9%	10%	11%	+2%
Кавомолки	16%	16%	16%	0%
Капучинатори	12%	18%	14%	+2%
<i>Всього імпортовано</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>-</i>

Джерело: побудовано автором на основі даних про підприємство

Як свідчать дані табл. 1.9, за період 2018-2020 рр. не відбулося суттєвої зміни товарної структури імпорту техніки для приготування напоїв ТОВ «Епіцентр К»: лише на 2% зросла частка соковижималок, на 2% зросла частка капучинаторів, і на 4% знизилась частка електрочайників. Разом з тим, аналізоване підприємство нарощувало впродовж 2018-2020 рр. імпорт всіх без винятку видів техніки для приготування напоїв, що свідчить про наявність стабільного попиту на цей вид техніки на ринку України.

РОЗДІЛ 2. ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ КРАЇНИ-КОНТРАГЕНТА ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ІМПОРТУ ТЕХНІКИ ДЛЯ ПРИГОТУВАННЯ НАПОЇВ ТОВ «ЕПЦЕНТР К»

2.1. Дослідження тенденцій розвитку світового ринку техніки для приготування напоїв

Характеризуючи сучасні тенденції розвитку світового ринку техніки для приготування напоїв, окремі західні джерела цілком справедливо наголошують, що цей ринок зазнав певних трансформацій протягом останніх декількох років, оскільки серед населення розвинених країн, та країн, що розвиваються, намітився чіткий тренд до ведення здорового способу життя, що актуалізує розвиток виробництва екологічно-чистих і корисних для здоров'я напоїв. Так, наприклад, за даними «AlliedMarketResearch», ринок обладнання для виробництва і приготування напоїв в даний момент знаходиться на підйомі, оскільки споживачі в усьому світі витрачають більше коштів на безалкогольні напої та пиво завдяки підвищенню рівня життя споживачів [8].

Відповідно до даних «AlliedMarketResearch», споживачі у багатьох країнах світу стали більш уважно ставитися до стану свого здоров'я і формують попит на нешкідливі напої з новими смаками і одночасно низьким вмістом жиру, холестерину, цукру тощо. Також збільшився попит на збагачені напої, оскільки споживачі більш схильні до споживання корисних або нешкідливих для здоров'я напоїв, які містять необхідні мікроелементи. Це призвело до зростання сегмента безалкогольних напоїв протягом останніх декількох років, і визначатиме подальші тенденції розвитку ринку техніки для приготування напоїв [8].

Подібні оцінки надають фахівці «Expert Market Research», які підкреслюють, що світовий ринок напоїв характеризується зростанням попиту на свіжі й екологічно-чисті напої – сьогодні споживачі вже не

віддають перевагу надмірно обробленим, масово виробленим і перепакованим продуктам. Попит на продукти з доданою вартістю, які сприймаються як натуральні та екологічно чисті, зростає; очікується, що такий попит стимулюватиме світовий ринок обладнання для переробки напоїв [9].

За даними «Expert Market Research», значний відсоток споживачів демонструє бажання уникати штучних інгредієнтів у продуктах харчування та напоях. На рішення таких споживачів про покупку впливає навіть упаковка. Іншим важливим фактором, що впливає на споживачів, є так звана «природна функціональність» - мова йде про ті напої, які пропонують додаткову поживну цінність, окрім простого зволоження. Наприклад, повноцінний білок, натуральна клітковина, кальцій, необхідний для побудови кісток, натуральні антиоксиданти, незамінні ліпідні поживні речовини, пробіотики, омега-3 жирні кислоти тощо. Крім того, споживачі все частіше висловлюють бажання зменшити вміст цукру в напоях [9].

Так звані «функціональні напої» доступні в декількох формах і пропонують значні можливості для виробників напоїв. Однак виробництво таких напоїв вимагає складного обладнання. Наприклад, додавання омега-3 жирних кислот до напою вимагає змішування інгредієнта з водою. Це вимагає використання відповідного обладнання для виробництва напоїв, наприклад, обладнання, здатного швидко, ефективно і надійно змішувати тверді речовини в рідині [9].

Тезу про «функціональні напої» розділяють також експерти «GlobalMarketInsights», які прогнозують, що, залежно від типу, сегмент виробництва негазованих напоїв буде отримувати значні прибутки до 2032 року завдяки зростаючому попиту на функціональні напої – споживачі стають більш уважними до свого здоров'я, і споживання низькокалорійних і корисних напоїв, таких як фруктові соки, поступово зростає [10].

За даними «AlliedMarketResearch», компанії, що виробляють обладнання для переробки і приготування напоїв, зосереджуються на

розширенні й запуску нових виробничих потужностей, розробляють технологічно більш досконале обладнання для переробки і приготування напоїв, тим самим стимулюючи розвиток ринку техніки і обладнання для приготування напоїв. Рушійними силами цього ринку є збільшення наявного доходу населення, формування моди на активний спосіб життя, технологічний прогрес, зростаючий попит на збагачені напої [8].

Крім того, за даними «IMARC», поява «зелених» технологій спонукала виробників замінити старе обладнання для переробки харчових продуктів і напоїв на енергоефективні варіанти, які допомагають мінімізувати загальну вартість виробництва та зменшити вуглецевий слід. Виробники також впроваджують передові технології для вдосконалення існуючого технологічного обладнання. Наприклад, вони впроваджують машинне навчання та промисловий Інтернет речей (IIoT), а також пропонують гнучке обладнання, що налаштовується. Серед інших факторів, що стимулюють зростання світового ринку обладнання для переробки харчових продуктів і напоїв, - зміна дієтичних уподобань, збільшення кількості ресторанів швидкого обслуговування (QSR) і зростаючий попит на здорові, поживні та готові до вживання продукти харчування [11].

Техніка і обладнання для переробки та приготування напоїв відрізняється за своїми характеристиками, розмірами та технічними характеристиками залежно від типу напою. Окремі західні джерела наводять класифікацію видів техніки й обладнання для приготування напоїв, наведену у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1.

Види техніки й обладнання для приготування напоїв

Критерій класифікації	Види техніки/обладнання
За типом обладнання	Пивоварні, фільтраційне обладнання, карбонізаційне обладнання, блендери та змішувачі, теплообмінники та інші види техніки/обладнання
За видом напоїв, які готуються	Алкогольні, безалкогольні, газовані і негазовані напої, а також напої на молочній основі

Продовження табл. 2.1

За принципом роботи	Автоматичні та напів-автоматичні
За виробниками (основні гравці на ринку)	Carmel Software Corporation, John Bean Technologies Corporation, Bevcorp Beverage Equipment, Alfa Laval, SPX Flow, Tetra Pak, Kronos Group, Praj Industries Ltd., Bucher Industries AG, Mueller Co, Tetra Laval, Gea, KHS, Tech-long, JMS та Pentair

Джерело: побудовано автором на основі даних [8; 12-14]

За даними «Future Market Insights», попит на сучасне обладнання та техніку для приготування напоїв нині стрімко зростає, навіть незважаючи на те, що індустрія виробництва напоїв зазнала значних змін під впливом популяризації тренду ведення здорового способу життя [15]. Різні джерела дають різні оцінки обсягу світового ринку техніки й обладнання для приготування напоїв. Так, наприклад, за даними «MarketWatch», за підсумками 2022 року обсяг цього ринку складав 20,6 млрд. дол. США, а прогнозна оцінка його обсягу у 2029 році складає 28,6 млрд. дол. США (ці дані враховують вплив чинників COVID-19 та російської військової агресії відносно України) [13].

Якщо говорити про показники світової торгівлі технікою й обладнанням для приготування напоїв, то в роботі буде використано дані Міжнародного торгового центру, які стосуються переважно техніки для приготування гарячих напоїв. Необхідно при цьому підкреслити, що Міжнародний торговий центр надає статистичні дані щодо географічної структури експорту та імпорту техніки й обладнання для приготування гарячих напоїв з розбивкою окремо на техніку, яка призначення для домашнього використання і окремо – для промислового та комерційного. При цьому зауважимо, що в даний момент у вільному доступі існують статистичні дані Міжнародного торгового центру включно по 2022 рік в розрізі країн світу, проте немає даних щодо сукупного світового обсягу експорту та імпорту за 2022 рік.

Дані Міжнародного торгового центру щодо світового імпорту техніки для приготування гарячого чаю чи кави для домашнього використання наведено у табл. 2.2.

Таблиця 2.2.

Топ-10 країн-лідерів за обсягами імпорту техніки для приготування гарячого чаю чи кави (для домашнього використання), млн. дол. США

Країна	Роки					2022/ 2018, %
	2018	2019	2020	2021	2022	
Сукупний імпорт	6485,998	6550,394	7244,681	9228,038	н/д	-
Німеччина	1028,053	1002,626	1151,332	1402,823	1256,101	122%
США	999,236	1089,117	1179,628	1365,217	1690,968	169%
Італія	427,356	378,017	490,715	620,218	504,441	118%
Франція	443,508	387,768	377,375	459,639	402,683	91%
Польща	241,776	246,184	289,631	355,459	349,379	145%
Бельгія	114,009	120,444	135,613	353,568	303,578	266%
Угорщина	254,364	272,597	306,603	345,949	326,533	128%
Нідерланди	353,035	413,171	327,909	304,648	432,894	123%
Великобританія	185,485	187,754	210,570	265,796	258,250	139%
Іспанія	137,481	141,709	192,054	256,801	168,079	122%

Джерело: побудовано автором на основі даних [16]

Як свідчать дані табл. 2.2, найбільш потужними імпортерами техніки для приготування гарячих напоїв (призначеної для домашнього використання), є США та найбільш розвинені країни ЄС – Німеччина, Італія, Франція та ін. Так, наприклад, на США і Німеччину за підсумками 2021 року сукупно припадало більше чверті загальносвітового імпорту цього виду обладнання. Про наявність стійкого попиту на техніку для приготування гарячих напоїв (призначену для домашнього використання) свідчить той факт, що всі країни, зазначені у табл. 2.2 (за винятком Франції) в тій чи іншій мірі збільшили обсяги імпорту цього виду продукції за 2018-2022 рр.

Якщо ж говорити про найбільш потужних країн-експортерів техніки для приготування гарячих напоїв (призначеної для домашнього використання), то сюди входять Китай, країни ЄС, а також Швейцарія і Україна (табл. 2.3).

Таблиця 2.3.

Топ-10 країн-лідерів за обсягами експорту техніки для приготування гарячого чаю чи кави (для домашнього використання)

Країна	Роки					2022/ 2018, %
	2018	2019	2020	2021	2022	
Сукупний експорт	6151,317	6334,098	7136,523	9117,471	н/д	-
Китай	1766,189	1870,220	1938,550	2536,002	2418,729	137%
Італія	852,644	675,685	770,237	934,609	796,532	93%
Румунія	404,570	390,954	519,254	699,738	606,496	150%
Німеччина	455,116	480,270	565,447	684,497	582,181	128%
Швейцарія	253,966	271,364	295,234	390,140	376,649	148%
Бельгія	79,735	98,788	103,877	343,725	304,102	381%
Україна	183,263	210,057	256,453	302,632	н/д	-
Франція	213,881	225,678	249,172	298,395	234,531	110%
Польща	151,626	145,702	206,783	292,596	263,682	174%
Угорщина	235,293	224,178	261,816	291,533	476,202	202%

Джерело: побудовано автором на основі даних [17]

Відповідно до даних, наведених у табл. 2.3, найбільш потужним експортером техніки для приготування гарячих напоїв (призначеної для домашнього використання), є Китай – на цю країну за підсумками 2021 року припадало більш чверті світового сукупного експорту цього виду обладнання. Необхідно зазначити, що майже всі країни, зазначені у табл. 2.3, за період 2018-2022 рр. у тій чи іншій мірі наростили обсяги експорту техніки для приготування гарячих напоїв (призначеної для домашнього використання). Винятком були лише Італія, яка скоротила експорт на 7%, а також Україна, економіка якої зазнала потужного удару внаслідок повномасштабних бойових дій на її території, а також внаслідок блокування чи захоплення країною-агресором всіх морських портів нашої держави.

Якщо говорити про світову торгівлю технікою для приготування гарячих напоїв, призначеною для комерційного використання, то в даному випадку лідерами за обсягом імпорту такої техніки є ті ж таки США, Німеччина і Франція (табл. 2.4).

Таблиця 2.4.

Топ-10 країн-лідерів за обсягами імпорту техніки для приготування гарячих напоїв або приготування чи розігрівання їжі (не призначеної для домашнього використання)

Країна	Роки					2022/ 2018, %
	2018	2019	2020	2021	2022	
Сукупний імпорт	5457,472	5688,638	4517,567	5516,173	н/д	-
США	1058,818	1185,655	856,830	1229,328	1498,345	142%
Німеччина	384,485	409,023	316,380	381,421	422,830	110%
Франція	236,701	281,939	216,864	295,160	290,177	123%
Великобританія	352,635	327,428	214,798	257,831	351,841	100%
Китай	205,760	208,992	210,849	227,011	266,642	130%
Австралія	182,234	169,263	152,953	214,160	231,296	127%
Канада	171,359	175,344	140,784	174,753	219,255	128%
Бельгія	177,054	171,491	144,754	173,281	105,699	60%
Російська Федерація	147,110	148,297	132,984	162,840	н/д	-
Нідерланди	213,016	198,762	142,059	149,530	182,302	86%

Джерело: побудовано автором на основі даних [18]

Характеризуючи дані, наведені у табл. 2.4, можемо зробити висновок, що на частку США, Німеччини і Франції за підсумками 2021 року припадало більше третини сукупного світового імпорту техніки для приготування гарячих напоїв або приготування чи розігрівання їжі (призначеної для комерційного використання). До того ж ці країни, а також Китай, Австралія і Канада наростили обсяги імпорту цього виду продукції, в той час як Бельгія скоротила на 40%, Нідерланди – на 14%, а даних щодо імпорту в Російську Федерацію за 2022 рік немає, оскільки до країни-агресора у 2022 році було застосовано низку фінансово-економічних санкцій, які, ймовірно, вплинули і на імпорт такого роду техніки.

Якщо говорити про світовий експорт техніки для приготування гарячих напоїв або приготування чи розігрівання їжі (призначеної для комерційного використання), то слід зазначити, що найбільш потужними експортерами є знову ж таки США і передові країни ЄС – Італія та Німеччина, що підтверджується даними табл. 2.5.

Таблиця 2.5.

Топ-10 країн-лідерів за обсягами експорту техніки для приготування гарячих напоїв або приготування чи розігрівання їжі (за виключенням техніки для домашнього використання)

Країна	Роки					2022/ 2018, %
	2018	2019	2020	2021	2022	
Сукупний експорт	5655,056	5873,065	4598,036	5733,980	н/д	-
Італія	1113,041	1152,847	952,570	1236,305	1303,077	117%
Німеччина	1142,606	1170,713	856,255	968,935	1078,263	94%
США	697,021	681,821	459,197	650,992	845,308	121%
Швейцарія	573,319	754,498	555,465	626,882	689,186	120%
Китай	304,733	337,942	336,007	519,936	673,437	221%
Канада	286,290	276,959	197,899	253,577	326,932	114%
Нідерланди	259,569	272,143	204,470	210,352	283,042	109%
Великобританія	126,879	128,265	117,649	191,064	204,093	161%
Франція	154,087	145,490	131,180	161,979	185,669	120%
Іспанія	127,851	136,128	108,374	149,591	161,299	126%

Джерело: побудовано автором на основі даних [19]

Як свідчать дані табл. 2.5, за підсумками 2021 року на Італію, Німеччину і США сукупно припадало більше половини загальносвітового експорту техніки для приготування гарячих напоїв або приготування чи розігрівання їжі (призначеної для комерційного використання). При цьому, крім Німеччини, всі країни, зазначені у табл. 2.5, у тій чи іншій мірі наростили обсяги експорту цього виду техніки за період 2018-2022 рр.

Якщо говорити про світовий ринок техніки для приготування свіжих соків, фрешів та інших подібних напоїв, а також різноманітних кавомолок та міксерів, то в даному випадку основними імпортерами знову є США, Німеччина та Італія (табл. 2.6).

Відповідно до даних табл. 2.6, у 2021 році на США, Німеччину та Італію припадало сукупно більше чверті світового імпорту електричних подрібнювачів харчових продуктів, міксерів і соковижималок для фруктів/овочів. При цьому такі країни, як США, Німеччина, Бельгія, Польща і Канада наростили обсяги імпорту цього виду техніки за період 2018-2022 рр., в той час як Італія, Франція, Великобританія і Нідерланди – скоротили (дані щодо імпорту в Російську Федерацію за 2022 рік відсутні).

Таблиця 2.6.

Топ-10 країн-лідерів за обсягами імпорту подрібнювачів харчових продуктів та міксерів; соковижималок для фруктів або овочів (з автономним електродвигуном)

Країна	Роки					2022/ 2018, %
	2018	2019	2020	2021	2022	
Сукупний імпорт	5658,299	5342,703	5929,527	8041,153	н/д	-
США	801,025	765,792	929,796	1257,751	1174,430	147%
Німеччина	469,286	467,968	519,082	713,496	493,893	105%
Італія	269,742	235,150	293,111	393,735	235,475	87%
Франція	244,528	231,803	274,416	378,158	237,630	97%
Російська Федерація	245,023	235,978	246,134	330,791	н/д	-
Бельгія	191,478	181,956	176,314	307,321	199,406	104%
Великобританія	169,992	149,525	186,240	231,233	168,688	99%
Нідерланди	220,477	196,225	179,286	219,666	186,893	85%

Продовження табл. 2.6

Польща	141,735	133,184	174,455	218,630	162,451	115%
Канада	169,964	157,369	177,317	212,989	220,311	130%

Джерело: побудовано автором на основі даних [20]

Якщо говорити про світовий експорт електричних подрібнювачів харчових продуктів, міксерів і соковижималок для фруктів/овочів, то в даному випадку лідерами є Китай, США і провідні країни ЄС (табл. 2.7).

Таблиця 2.7.

Топ-10 країн-лідерів за обсягами експорту подрібнювачів харчових продуктів та міксерів; соковижималок для фруктів або овочів (з автономним електродвигуном)

Країна	Роки					2022/ 2018, %
	2018	2019	2020	2021	2022	
Сукупний експорт	5616,978	5452,933	6490,388	8616,174	н/д	-
Китай	2740,577	2880,960	3840,245	5022,033	3873,295	141%
США	393,606	312,444	312,410	501,594	442,192	112%
Бельгія	256,725	223,504	142,301	393,459	245,434	96%
Німеччина	275,585	221,262	266,858	303,947	222,442	81%
Італія	195,281	195,132	261,526	275,976	190,544	98%
Словенія	156,234	153,676	179,070	251,108	164,287	105%
Нідерланди	182,464	186,070	163,588	160,275	220,995	121%
Франція	155,154	149,671	144,899	157,112	98,157	63%
Мексика	168,814	113,615	98,502	154,178	н/д	-
Польща	88,523	82,884	105,133	143,548	86,227	97%

Джерело: побудовано автором на основі даних [21]

Як свідчать дані табл. 2.7, основним світовим експортером електричних подрібнювачів харчових продуктів, міксерів і соковижималок для фруктів/овочів у 2021 році був Китай – на цю країну припадало більше половини загальносвітового експорту цього виду обладнання, в той час як частка США і країн ЄС, зазначених у табл. 2.7, була значно меншою, та сумарно не перевищувала 3 млрд. дол. США.

Таким чином, можемо зробити висновок, що в структурі світового імпорту техніки для приготування гарячих напоїв для домашнього і комерційного призначення, а також для приготування свіжих соків, фрешів і подібних напоїв, найбільш вагому частку займають США, Німеччина, Італія і Франція. В той же час, найбільш потужними у світі експортерами такої техніки є Китай, Італія, Німеччина і США.

Слід наголосити, що західні джерела сходяться у прогнозних оцінках відносно того, що у перспективі найближчих десятих років ринок обладнання для приготування напоїв буде розвиватися завдяки переробній промисловості, що постійно розширюється, особливо в країнах, що розвиваються. Крім того, прогнозується, що зростання кількості крафтових пивоварень і створення нових технологій переробки напоїв сприятимуть зростанню протягом найближчих десяти років. Так, за оцінками «Future Market Insights», зростаючий попит на ароматизовану воду, газовані безалкогольні напої, пиво, вино та спиртні напої, рідкі молочні продукти, солод, нектар, безалкогольні напої, ізотонічні напої та чай як у розвинених країнах, так і в країнах, що розвиваються, за оцінками, сприятиме зростанню продажів обладнання для переробки та приготування напоїв протягом досліджуваного періоду[15].

Проте необхідно підкреслити, що західні джерела по-різному оцінюють перспективи географічної концентрації виробничих потужностей щодо випуску техніки й обладнання для приготування напоїв. Так, наприклад, фахівці «Global Market Insights» вважають, що Європа стане центром зростання світової індустрії обладнання для переробки напоїв, враховуючи

зростаюче споживання альтернативних молочних продуктів, оскільки споживачі в цьому регіоні стали більш уважними до свого здоров'я[10].

Водночас, за оцінками «Globe Newswire», Азіатсько-Тихоокеанський регіон буде домінувати на світовому ринку обладнання для переробки та приготування напоїв протягом прогнозованого періоду завдяки зростаючому попиту на алкогольні напої, напої на молочній основі, газовані напої та фруктові соки в країнах регіону. Прогнозується, що підвищення рівня життя населення в країнах Азійсько-Тихоокеанського регіону, що розвиваються, а також зростання доходів користувачів сприятимуть зростанню попиту та розвитку ринку обладнання для переробки і приготування напоїв протягом найближчих десяти років[14].

2.2. Характеристика показників розвитку ринку техніки для приготування напоїв України

Характеризуючи особливості вітчизняного ринку техніки для приготування напоїв, необхідно підкреслити, що стан та тенденції його розвитку не висвітлено ані в наукових публікаціях українських авторів, ані у дослідженнях спеціалізованих маркетингових установ та агенцій, тому для оцінки його стану будемо використовувати дані Міжнародного торгового центру, які ґрунтуються на даних Державної служби статистики України, проте, на відміну від останньої, містять також інформацію щодо основних компаній-імпортерів та експортерів аналізованих видів продукції. Зауважимо також, що у вільному доступі наразі є річні дані Міжнародного торгового центру та Державної служби статистики України щодо зовнішньої торгівлі України лише включно по 2021 рік.

Особливістю географічної структури імпорту в Україну техніки для приготування гарячих напоїв для домашнього використання є той факт, що найбільш вагомими постачальниками цього виду техніки в нашу країну є Італія і Китай (табл. 2.8).

Таблиця 2.8.

Топ-10 країн-лідерів за обсягами постачання техніки для приготування гарячого чаю чи кави (для домашнього використання) в Україну, тис. дол. США

Країна	Роки					2021/ 2017, %
	2017	2018	2019	2020	2021	
Сукупний імпорт товарної позиції в Україну	10753	13655	20123	25405	32969	307%
Італія	4618	6191	8956	9137	13822	299%
Китай	3224	3390	4517	5358	6803	211%
Франція	9	14	1117	2214	3688	40978%
Румунія	1859	2145	2032	2867	3526	190%
Словенія	322	289	816	3176	2896	899%
Швейцарія	303	346	555	611	821	271%
Португалія	71	165	73	251	460	648%
Польща	38	42	78	445	256	674%
Угорщина	23	2	49	465	166	722%
Індонезія	40	72	50	105	120	300%

Джерело: побудовано автором на основі даних [22]

Відповідно до даних табл. 2.8, за період 2017-2021 рр. сукупний імпорт в Україну техніки для приготування гарячих напоїв (для домашнього використання) зріс більш як втричі – з 10,7 до 32,9 млн. дол. США. При цьому, за підсумками 2021 року, понад третина сукупного імпорту цього виду техніки надійшла в Україну з Італії, і близько п'ятої частини – з Китаю. Цікавим, на нашу думку, є той факт, що впродовж 2017-2021 рр. наша країна нарощувала імпорт такої техніки з усіх країн, наведених у табл. 2.8. Так, наприклад, обсяги імпорту з Італії та Індонезії зросли втричі, з Китаю – вдвічі, з Польщі та Португалії – більш як у 6 разів, з Угорщини – більш як у 7 разів, тощо. Ця тенденція свідчить про наявність стійкого попиту на такого роду техніку в Україні, що також говорить про комерційну доцільність імпорту до нашої країни такої техніки.

Характеризуючи особливості експорту з України техніки для приготування гарячих напоїв для домашнього використання, слід зазначити, що основними ринками збуту для такої продукції є країни ЄС і колишні члени СРСР (табл. 2.9).

Таблиця 2.9.

Топ-10 зарубіжних ринків збуту техніки для приготування гарячого чаю чи кави (для домашнього використання), яку експортує Україна, тис. дол. США

Країна	Роки					2021/ 2017, %
	2017	2018	2019	2020	2021	
Сукупний експорт товарної позиції з України	130449	183263	210057	256453	302632	232%
Угорщина	130091	182826	209323	255557	300877	231%
Молдова	245	366	568	795	1193	487%
Франція	67	0	0	0	291	434%
Грузія	6	29	25	25	103	1717%
Азербайджан	0	0	25	12	35	-
Латвія	0	1	0	0	35	-
Вірменія	14	23	17	14	29	207%
Російська Федерація	0	0	0	0	24	-
Казахстан	0	0	21	28	12	-
Ізраїль	0	0	0	0	8	-

Джерело: побудовано автором на основі даних [23]

Як свідчать дані табл. 2.9, сукупний обсяг експорту з України техніки для приготування гарячих напоїв для домашнього використання за період 2017-2021 рр. зріс у 2,3 рази – зі 130,4 до 302,6 млн. дол. США. Це свідчить про той факт, що у зовнішній торгівлі такою технікою наша країна є потужним нетто-експортером, оскільки впродовж 2020-2021 рр. обсяги експорту майже в 10 разів перевищували обсяги імпорту за цією товарною групою.

Слід наголосити, що основним експортним ринком збуту техніки для приготування гарячих напоїв для домашнього використання з України є Угорщина – за підсумками 2021 року до зазначеної країни було реалізовано 99% сукупного експорту продукції цієї товарної групи. Необхідно також підкреслити, що впродовж 2017-2021 рр. Україна освоювала нові ринки збуту цієї продукції: було «з нуля» налагоджено експорт до Азербайджану, Латвії, Російської Федерації, Казахстану та Ізраїлю.

При цьому Міжнародний торговий центр дає також деякі дані щодо компаній-експортерів та імпортерів цієї товарної групи, проте лише щодо зовнішньої торгівлі електричними кавоварками та кавомашинами. Так, єдиними українським експортером кавоварок і кавомашин для домашнього

використання є компанія «TURCOFFEE UKRAINE Ltd», в той час як імпорт здійснюють наступні підприємства: «COFFEETRADE Internet Shop», «EASYVENDING Ltd», «IPC GROUP Ltd», «Italian Trading House, Ltd», «LKM Private Business», «SCARLETT UKRAINE Representative Office», «UKRVERMUT Ukrainian-Swiss JV, Ltd», «кавова компанія КофеІт» [24-25].

Якщо говорити про зовнішню торгівлю України технікою для приготування гарячих напоїв, призначеною для комерційного використання, то в даному випадку найбільш вагомими постачальниками такої техніки є Італія, Швейцарія і Китай (табл. 2.10).

Таблиця 2.10.

Топ-10 країн-постачальників техніки для приготування гарячих напоїв або приготування чи розігрівання їжі (не призначеної для домашнього використання) в Україну, тис. дол. США

Країна	Роки					2021/ 2017, %
	2017	2018	2019	2020	2021	
Сукупний імпорт товарної позиції в Україну	15403	19600	25517	21566	27893	181%
Італія	6628	9819	9748	7475	8986	136%
Швейцарія	2047	2055	4561	3115	4696	229%
Китай	517	592	1710	1570	3696	715%
Німеччина	2214	2551	4207	4366	3135	142%
США	741	1135	1785	1652	2180	294%
Польща	875	512	592	699	1017	116%
Канада	338	490	525	614	702	208%
Словенія	104	378	773	17	638	613%
Туреччина	399	415	270	301	630	158%
Румунія	32	68	311	155	467	1459%

Джерело: побудовано автором на основі даних [26]

Відповідно до даних табл. 2.10, за період 2017-2021 рр. Україна наростила обсяги імпорту техніки для приготування гарячих напоїв, призначеної для комерційного використання, у 1,8 рази – з 15,4 до 27,8 млн. дол. США. При цьому за підсумками 2021 року на частку Італії припадало близько третини сукупного імпорту такої техніки, на частку Швейцарії – трохи менше п'ятої частини, на Китай – близько восьмої частини. Варто наголосити, що впродовж 2017-2021 рр. Україна суттєво нарощувала імпорт цього виду техніки з усіх без винятку країн, наведених у табл. 2.10.

Якщо говорити про експорт техніки для приготування гарячих напоїв, призначеної для комерційного використання, то в даному випадку Україна концентрується більше сусідніх країнах і країнах-членах колишнього СРСР – мова йде про Молдову, Білорусь, Російську Федерацію, Грузію. Крім того, за період 2017-2021 рр. Україна також здійснювала експорт такої техніки до окремих країн ЄС – Чехії, Литви, Румунії, Німеччини, що підтверджується даними табл. 2.11.

Таблиця 2.11.

Топ-10 зарубіжних ринків збуту техніки для приготування гарячих напоїв або приготування чи розігрівання їжі (не призначеної для домашнього використання) з України, тис. дол. США

Країна	Роки					2021/ 2017, %
	2017	2018	2019	2020	2021	
Сукупний експорт товарної позиції з України	621	844	415	725	793	128%
Молдова	81	177	63	92	259	320%
Білорусь	8	47	111	41	173	2163%
Російська Федерація	164	187	60	45	89	54%
Грузія	26	20	27	26	35	135%
Чехія	107	2	0	202	31	29%
Литва	4	6	0	0	30	750%
Румунія	0	0	0	0	30	-
Німеччина	7	0	22	235	28	400%
США	0	1	1	0	24	-
Об'єднані Арабські Емірати	1	2	0	0	22	2200%

Джерело: побудовано автором на основі даних [27]

Як свідчать дані табл. 2.10-2.11, у зовнішній торгівлі технікою для приготування гарячих напоїв, призначеною для комерційного використання Україна є нетто-імпортером, оскільки імпортує продукцію цього виду у значно більших обсягах, аніж експортує. Слід також наголосити, що в даному випадку відсутні дані щодо основних українських компаній-імпортерів та експортерів такої техніки.

Характеризуючи особливості зовнішньої торгівлі України технікою для приготування свіжих соків, фрешів і подібних напоїв, а також кавомолками, міксерами і іншим обладнанням для подрібнення харчових продуктів, то слід зазначити, що Україна імпортує таку техніку переважно з Китаю (табл. 2.12).

Таблиця 2.12.

Топ-10 країн-постачальників в Україну подрібнювачів харчових продуктів та міксерів; соковижималок для фруктів або овочів (з автономним електродвигуном), тис. дол. США

Країна	Роки					2021/ 2017, %
	2017	2018	2019	2020	2021	
Сукупний імпорт товарної позиції в Україну	41850	48798	50983	57240	66987	160%
Китай	23732	28721	30466	36532	42056	177%
Угорщина	3342	3789	4724	5840	6495	194%
Словенія	2399	1988	2851	4333	6261	261%
Італія	4118	4441	5336	4070	5468	133%
Польща	3390	4179	2845	3385	3478	103%
Франція	2171	2672	2565	1590	2002	92%
Білорусь	1101	1322	850	666	478	43%
США	132	177	168	163	211	160%
Швейцарія	130	44	40	73	145	112%
Південна Корея	121	97	98	189	127	105%

Джерело: побудовано автором на основі даних [28]

Відповідно до даних табл. 2.12, за період 2017-2021 рр. сукупний імпорт в Україну техніки для приготування свіжих соків, фрешів і подібних напоїв, а також кавомолок, міксерів і іншого обладнання для подрібнення харчових продуктів зріс у 1,6 рази – з 41,8 до 66,9 млн. дол. США. При цьому за підсумками 2021 року 62% такої техніки Україна імпортувала з Китаю, і майже 10% з Угорщини. До того ж імпорт було збільшено з майже всіх країн, наведених у табл. 2.12 (за винятком Франції і Білорусі).

Якщо ж говорити про експорт цієї товарної групи, то його географічна структура характеризується концентрацією на країнах-членах колишнього СРСР, а також країнах ЄС (табл. 2.13).

Таблиця 2.13.

Топ-10 зарубіжних ринків збуту для подрібнювачів харчових продуктів та міксерів; соковижималок для фруктів або овочів (з автономним електродвигуном) з України, тис. дол. США

Країна	Роки					2021/ 2017, %
	2017	2018	2019	2020	2021	
Сукупний експорт товарної позиції з України	2387	3400	3102	2368	3854	161%
Молдова	617	917	934	919	1580	256%
Італія	1375	1274	1226	1004	1370	100%
Грузія	42	84	38	65	237	564%
Угорщина	87	868	577	76	235	270%

Вірменія	97	116	124	158	164	169%
Словаччина	0	18	96	4	107	-
Російська Федерація	82	97	1	60	49	60%
Азербайджан	10	6	37	7	46	460%
Казахстан	0	2	4	31	44	-
Німеччина	0	1	0	0	8	-

Джерело: побудовано автором на основі даних [29]

Характеризуючи дані, наведені у табл. 2.12-2.13, можемо зробити висновок, що Україна в даному випадку також є нетто-імпортером техніки для приготування свіжих соків, фрешів і подібних напоїв, а також кавомолок, міксерів і іншого обладнання для подрібнення харчових продуктів, оскільки обсяги імпорту доволі суттєво перевищували обсяги експорту цієї товарної групи за період 2017-2021 рр.

За даними Міжнародного торгового центру, експортерами електричних соковижималок українського виробництва є ПАТ «НВО «Київський Завод Автоматики» і завод «Електронпобутприлад», а імпортерами є «ELEKTRODVIGATEL Trading HouseLtd», «JEDANI Ltd», «LKM Private Business», «POLYTECHPROM Ltd» і «SCARLETT UKRAINE Representative Office» [30-31].

Слід також підкреслити, що у вільному доступі відсутня інформація щодо обсягів, товарної та географічної структури внутрішньої торгівлі технікою для приготування напоїв в Україні, тому в роботі здійснено лише характеристику показників зовнішньої торгівлі цього виду продукцією.

Підсумовуючи вищезазначене, можемо зробити висновок, що впродовж 2017-2021 рр. в Україні зростали обсяги імпорту всіх видів техніки для приготування напоїв, а основними постачальниками такої техніки в нашу країну були Китай і країни ЄС, які, за даними оцінок західних джерел, нині є основними центрами виробництва цього виду продукції, що актуалізує подальше дослідження й оцінку доцільності імпорту техніки для приготування напоїв саме з цих країн.

РОЗДІЛ 3. РЕАЛІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО РІШЕННЯ ЩОДО ІМПОРТУ ТЕХНІКИ ДЛЯ ПРИГОТУВАННЯ НАПОЇВ ТОВ «ЕПІЦЕНТР К» З ПОЛЬЩІ

3.1. Організаційне забезпечення здійснення імпорту ТОВ «Епіцентр К» техніки для приготування напоїв з Польщі

У попередніх розділах роботи нами було виявлено, що досліджуване підприємство здійснює імпорт техніки для приготування напоїв з багатьох країн світу, і важливе місце в географічній структурі імпорту цього виду товарів належить Польщі, яка є другим найбільш вагомим постачальником техніки для приготування напоїв для ТОВ «Епіцентр К», а також дев'ятим у світі найбільш потужним експортером техніки для приготування гарячого чаю і кави (для домашнього використання).

На нашу думку, досліджуваному підприємству доцільно розглянути можливості імпорту техніки для приготування напоїв з Польщі, оскільки ця країна знаходиться у географічній близькості до нашої держави, і цей аргумент з нашої точки зору є доволі вагомим, оскільки, в сучасних умовах блокування українських морських портів державою-агресором та суттєвого зростання вартості паливно-мастильних матеріалів, питання ефективного логістичного і транспортного забезпечення імпортних операцій набуває неабиякого значення.

Підкреслимо також, що ТОВ «Епіцентр К» імпортує з Польщі доволі обмежену номенклатуру товарних позицій техніки для приготування напоїв, і доволі обмеженим є асортимент каво-машин і кавоварок польського виробництва: єдиним різновидом каво-машин, які досліджуване підприємство імпортує з цієї країни, є каво-машина Delonghi «ЕСАМ 350.55 В» [32].

Аналіз ринку виробників техніки і обладнання для приготування кави у Польщі дає змогу дійти висновку, що ТОВ «Епіцентр К» доцільно

здійснювати імпорт техніки бренду «Zelmer» компанії «Eurogama Sp. zo.o.», яка знаходиться у Варшаві і виробляє високоякісні кавоварки, каво-машини та іншу подібну техніку [33]. Бренд Zelmer відомий у всьому світі високою якістю вироблених товарів, а ціна на продукцію цього бренду істотно нижча, ніж аналогічна за якістю продукція інших виробників (у середньому на 20-30%). Продукція бренду «Zelmer» експортується у найрізноманітніші країни – Україну, Туреччину, Німеччину, Італію, Францію, Іспанію, Швейцарію, Чеську республіку, Словаччину, Угорщину, Румунію, Болгарію, Балтійські держави, Канаду, США та Корею [34].

Під брендом Zelmer компанія випускає не лише кавоварки, а і мікрохвильові печі, пароварки, соковижималки, хлібопічки, підлогові та кухонні ваги, міксери, праски, електрочайники, фени та інші пристрої для укладання волосся. Компанія підтримує власні лінії виробництва побутової техніки, але при цьому ще виготовляє й електродвигуни для продукції інших європейських брендів. Наголосимо при цьому, що ТОВ «Епіцентр К» здійснює продаж у мережі своїх магазинів окремих позицій і видів техніки для приготування напоїв бренду «Zelmer», проте китайського виробництва (наприклад, кавоварка ріжкова Zelmer ZCM7255) [35].

На нашу думку, аналізованому підприємству доцільно розглянути можливості імпорту кавоварки Zelmer ZCM8121 Maestro Barista, основні характеристики якої наведено у табл. 3.1.

Таблиця 3.1.

Технічні характеристики кавоварки Zelmer ZCM8121 Maestro Barista

Назва моделі	ZCM8121 Maestro Barista
Технології	Контроль аромату, чистий догляд (Friendly Clean Care), один дотик (One Touch), безпечне подрібнення
Тиск	20 бар
Потужність	1325-1550 Вт
Типи напоїв	Еспресо, Гаряча вода, Лунго, Пара
Регульований об'єм кави	Так
Налаштування аромату кави	Так
Регульована температура кави	Так
Функція улюбленої кави	Так

Об'єм резервуара для води	2 л
Об'єм бункера для зерен	300 г
Функція автоматичного ополіскування	Так
Сенсорна панель	Так
Ціна закупівлі одиниці	1129 польських злотих

Джерело: побудовано автором на основі даних [36-37]

Слід підкреслити, що основу нормативно-правового регулювання імпорту кавоварок з Польщі до нашої країни складають норми Міждержавної угоди від 27.06.2014 (Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, яка є частиною документів, якими було створено зону вільної торгівлі між Україною та державами ЄС) [38].

При здійсненні операцій імпорту будемо враховувати той факт, що транспортування кавоварок зі складу компанії «Eurogama Sp. zo.o.» у м. Варшава до складу ТОВ «Епіцентр К» у м. Київ буде здійснювати транспортна компанія «Мак-Транс» вантажним автомобілем. При цьому обслуговуючим банком компанії «Eurogama Sp. zo.o.» є потужний польський банк «PKO Bank Polski SA», а обслуговуючим банком ТОВ «Епіцентр К» є «Sense Bank».

Алгоритм організації зовнішньоторговельної операції при імпорті досліджуваним підприємством кавоварок з Польщі включає певні етапи, зокрема:

I етап: ТОВ «Епіцентр К» надсилає запит до «Eurogama Sp. zo.o.» про бажання придбати кавоварки (запит обробляється протягом 1 дня).

II етап: «Eurogama Sp. zo.o.» надсилає оферту (оферта обробляється протягом 3 днів).

III етап: ТОВ «Епіцентр К» акцептує оферту (акцептування відбувається протягом 1 дня).

IV етап: ТОВ «Епіцентр К» укладає попередній договір на умовах СІР Шегині з формою платежу банківський переказ проти поставки товару і

відсилає в «Eurogama Sp. zo.o.» один примірник (укладення договору триває 14 днів).

V етап: «Eurogama Sp. zo.o.» акцептує та повертає підписаний проект контракту без змін чи доповнень (акцептування договору триває 7 днів).

VI етап: «Eurogama Sp. zo.o.» передає в «PKO Bank Polski SA» товаророзпорядчі документи (передача відбувається протягом 7 днів).

VII етап: «PKO Bank Polski SA» надсилає товаророзпорядчі документи «Sense Bank», який перевіряє їх на відповідність (процедура триває 2 дні).

VIII етап: «Sense Bank» відправляє товаророзпорядчі документи ТОВ «Епіцентр К» (процедура відбувається протягом 1 дня).

IX етап: ТОВ «Епіцентр К» перевіряє документи на відповідність і акцептує (перевірка триває протягом 1 дня).

X етап: Здійснення платежу від ТОВ «Епіцентр К» (процедура відбувається протягом 2 днів).

XI етап: ТОВ «Епіцентр К» повідомляє «Eurogama Sp. zo.o.» про готовність прийняти товар (процедура відбувається протягом 1 дня).

XII етап: «Eurogama Sp. zo.o.» повідомляє ТОВ «Епіцентр К» про готовність відвантажувати товар відповідно до базисних умов поставки СІР Шегині (процедура відбувається протягом 1 дня).

XIII етап: Переказ коштів через банківську установу від ТОВ «Епіцентр К» на рахунок «Eurogama Sp. zo.o.» (процедура відбувається протягом 1 дня).

XIV етап: «Eurogama Sp. zo.o.» укладає договір з транспортно-експедиторською компанією «Мак-Транс» про доставку товару на свій склад, відповідно до якого «Мак-Транс» повинна здійснити усі розрахунки, які виникнуть у процесі транспортування (процедура відбувається протягом 2 днів).

XV етап: «Мак-Транс» направляє лист у страхову компанію, з якою укладено генеральний поліс щодо страхування вантажів, із проханням застрахувати вантаж на період його транспортування, а страховий поліс виписати на ТОВ «Епіцентр К» (процедура відбувається протягом 2 днів).

XVI етап: «Мак-Транс» здійснює перевезення до території України, митне очищення товарів на території України та сплачує ПДВ (транспортування до кордону України триває в середньому 3 доби).

XVII етап: Митне очищення вантажу в режимі імпорту (триває 1 день).

XVIII етап: Транспортування продовжується на території України на склад ТОВ «Епіцентр К» (транспортування триває 3 дні).

XIX етап: «Sense Bank» здійснює переказ коштів до «РКО Bank Polski SA» (процедура відбувається протягом 1 дня).

Відобразимо етапи здійснення операцій щодо імпорту ТОВ «Епіцентр К» кавоварок Zelmer ZCM8121 Maestro Barista графічно у вигляді діаграми Ганта (рис. 3.1).

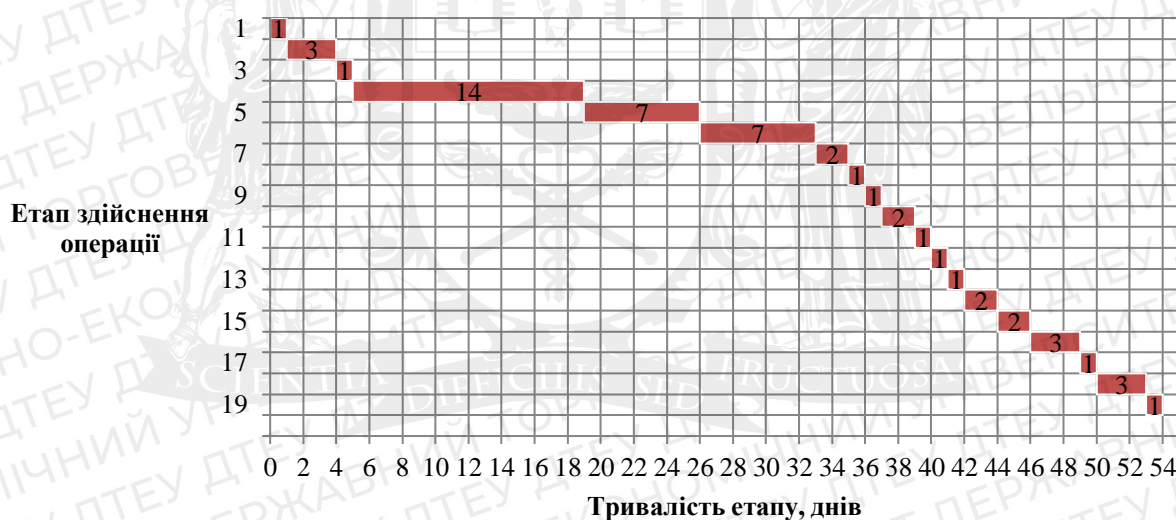

Рис. 3.1. Етапи здійснення імпортової операції щодо ввезення в Україну ТОВ «Епіцентр К» кавоварок Zelmer ZCM8121 Maestro Barista

Джерело: побудовано автором

Характеризуючи основні ризики здійснення операцій імпорту кавоварок в Україну з Польщі, варто наголосити, що одним з основних ризиків є девальвація гривні: нині в Україні продовжує діяти режим фіксованого обмінного курсу, оскільки зберігається суттєвий розрив між попитом та пропозицією на валютному ринку, однак НБУ має плани найближчим часом повернутися до плаваючого обмінного курсу. Крім того,

одним з ризиків здійснення імпортової операції є неможливість розрахуватися за отриманий товар, оскільки за загальним правилом з 24.02.2022 заборонено здійснювати транскордонний переказ валютних цінностей з України/переказ коштів на кореспондентські рахунки банків-нерезидентів у гривнях/іноземній валюті, відкриті в банках-резидентах, уключаючи перекази, що здійснюються за дорученням клієнтів. У сфері розрахунків із контрагентами-нерезидентами в іноземній валюті протягом 2022-2023рр.вносили чимало змін. За ними важко вслідкувати, і саме в цьому полягає головний ризик. Зокрема, з 07.07.2022 р. постановою Кабінету Міністрів України № 761 було фактично скасовано поняття «критичний імпорт» та розблоковано переказ валютних коштів для імпорту товарної продукції. Проте обмеження на купівлю валюти й транскордонні перекази для імпорту послуг зберігаються, а зміни до законодавства щодо валютного регулювання імпортової операцій продовжують вноситись з певною періодичністю.

В силу повномасштабної військової агресії Російської Федерації проти нашої країни існує доволі високий ризик масованих ракетних обстрілів території нашої держави, через що існує також доволі високий ризик пошкодження торговельних і складських приміщень ТОВ «Епіцентр К». Разом з тим, існують також певні логістичні ризики здійснення імпортової операцій: небезпека використання наземного транспорту, ризик втратити товар під час складського зберігання, необхідність перебудувати маршрути безпосередньо під час руху – це лише частина того, з чим стикається логістика під час війни. Огляди і перевірки на блокпостах, запровадження комендантської години – все це ускладнює перевезення вантажів. Крім того, необхідно заздалегідь планувати запасні маршрути, оскільки існує ризик нових ракетних атак з боку держави-агресора.

Існує також певний ризик зниження купівельної спроможності населення України, оскільки внаслідок бойових дій було зруйновано або пошкоджено частину промислових об'єктів на Півдні, Сході і Південному сході нашої держави, що завдало потужного удару вітчизняній економіці,

спричинило зростання масштабів безробіття, масштабну міграцію населення всередині країни та закордон, а також не могло не завдати удару по стабільності гривні відносно інших валют, що у підсумку призвело до зниження купівельної спроможності значної частини населення України. За таких умов існують ризики падіння обсягів роздрібних продажів кавоварок у торговельній мережі ТОВ «Епіцентр К», що ставить підприємство перед викликами розробки ефективної цінової та маркетингової збутової політики.

3.2. Прогнозна оцінка результативності імпорту техніки для приготування напоїв ТОВ «Епіцентр К» з Польщі

Якщо говорити про методи здійснення імпорту кавоварок з Польщі, то, на нашу думку, ТОВ «Епіцентр К» доцільно у співпраці з «Eurogama Sp. zo.o.» застосовувати прямий метод імпорту, оскільки в такому випадку досліджуване підприємство отримає можливість знизити вартість імпорту через відсутність комісії посередникам, зменшує можливі ризики від посередництва, може більш ретельно контролювати торгові операції. До того ж, прямі зв'язки надають низку інших переваг, зокрема, більш тісні контакти з виробником, краще знання кон'юнктури ринку тощо.

Що стосується базисних умов поставки майбутньої угоди, то, на нашу думку, найбільш доцільним варіантом вбачається використання умов СІР Шегіні, оскільки, відповідно до цих умов, зобов'язання щодо оплати вартості транспортування товару до визначеного пункту призначення покладено на продавця. Тобто за умов СІР Шегіні досліджуване підприємство бере на себе будь-які додаткові витрати та всі ризики, які можуть виникнути вже після здійснення поставки. Проте відповідно до умов СІР на продавця покладено також обов'язок забезпечити страхування вантажу на користь покупця проти ризику пошкодження чи втрати товару під час перевезення.

Таким чином, умови СІР Шегіні є доволі прийнятними для ТОВ

«Епіцентр К», оскільки досліджуване підприємство не несе жодної відповідальності за навантаження, транспортування і вивантаження кавоварок, що містять крихкі елементи, які можна пошкодити при перевезенні, завантаженні чи розвантаженні.

Умовами СІР передбачено забезпечення продавцем надання покупцю певного переліку документів, зокрема, комерційного рахунку-фактури, договору перевезення, договору страхування, повідомлення про здійснення поставки товару. Крім того, передбачено також надання покупцю за власний рахунок, якщо так прийнято, звичайних транспортних документів відповідного транспорту, щодо якого укладено договір перевезення.

Крім вищезазначених, товаросупровідними документами при здійсненні імпорتنих операцій щодо ввезення в Україну кавоварок також є: копія контракту; митна накладна – є підставою для нарахування податкового кредиту при імпорті; пакувальний лист; сертифікат якості; сертифікат походження.

Основні умови щодо імпорту кавоварок ТОВ «Епіцентр К» з Польщі наведено у табл. 3.2.

Таблиця 3.2.

Умови імпорту кавоварок ТОВ «Епіцентр К» з Польщі

Назва товару згідно УКТЗЕД	Електричні водонагрівачі акумулювальні або безінерційні та електричні нагрівачі занурені; прилади електричні для обігрівання приміщень, ґрунту; електронагрівальні апарати перукарські (наприклад сушарки для волосся, бігуді, щипці для гарячої завивки) або сушарки для рук; праски електричні; інші побутові електронагрівальні прилади; елементи опору нагрівальні, крім включених до товарної позиції 8545: - інші прилади електронагрівальні: - - для приготування кави або чаю
Основна одиниця виміру	кг
Додаткова одиниця виміру	шт
Код товару згідно УКТЗЕД	8516 71 00 00
Ставка ввізного мита	0%
Ставка ПДВ	20%
Заходи технічного регламенту	Код документа: "5123"

Джерело: побудовано автором за даними [39]

Крім умов, зазначених у табл. 3.2, обов'язковою підставою для митного оформлення ввезення на територію України кавоварок з Польщі є наявність документації, яка має супроводжувати продукцію при наданні її на ринку відповідно до вимог щодо нехарчової продукції та її обігу на ринку України, встановлених технічними регламентами (Закон України "Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції")[40]. Згідно ст. 37 Закону України "Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції" контроль продукції здійснюється щодо продукції, заявленої у режим імпорту, реімпорту або будь-який інший митний режим, що передбачає вільний обіг цієї продукції на митній території України.

Під час контролю продукції митні органи проводять документальні перевірки та вибіркові обстеження зразків продукції на таких підставах:

- 1) згідно із секторальними планами ринкового нагляду;
- 2) у разі одержання за допомогою системи оперативного взаємного сповіщення про продукцію, що становить серйозний ризик, інформації про таку продукцію;
- 3) за повідомленнями органів ринкового нагляду про продукцію, що не відповідає встановленим вимогам, наданими відповідно до частин восьмої і дев'ятої цієї статті.

Державний контроль нехарчової продукції здійснюється при спрацюванні профілю ризику "Державний контроль нехарчової продукції" автоматизованої системи аналізу та управління ризиками[40].

Здійснюючи прогностичну оцінку результативності операцій з імпорту кавоварок для ТОВ «Епіцентр К», будемо виходити з умов, що досліджуване підприємство здійснює купівлю партії продукції у компанії «Eurogama Sp. zo.o.» у обсязі 100 одиниць на умовах СІР Шегіні, що передбачає доставку вантажу компанією «Мак-Транс» вантажним автомобілем з Варшави до пункту пропуску «Шегіні», а звідти – до розподільчого центру досліджуваного підприємства у м. Київ. Вартість транспортування від Варшави до Києва враховується, виходячи з ціни 1404 євро [41], але від

польсько-українського кордону до складу ТОВ «Епіцентр К» у м. Київ перевезення сплачує досліджуване підприємство за ставкою 500 євро.

Розрахунок показників імпорту в Україну кавоварок з Польщі для ТОВ «Епіцентр К» за вище перелічених умов наведено у табл.3.3.

Таблиця 3.3.

Розрахунок показників імпорту в Україну кавоварок з Польщі для ТОВ «Епіцентр К»

Постачальник	«Eurogama Sp. zo.o.»
Країна походження	Польща
Обсяг партії	100 штук
Вартість одиниці товару, євро	238,63 євро (1 євро дорівнює 4,731 польських злотих)
Вартість одиниці товару, грн.	9490,315
Вартість 100 одиниць товару, грн.	949031,5
Умови поставки	СІР Шегині
Вартість транспортування з кордону України до Києва, грн.	15908
Вартість розвантаження на складі ТОВ «Епіцентр К» в Києві, грн.	3977
Мито, грн.	0
Ставка ПДВ	20%
Сума сплаченого ПДВ, грн.	193783,3
Вартість імпорту з ПДВ, грн.	1162700
Вартість брокерських послуг, грн.	3977
Сукупні витрати на імпорт, грн.	1166677

Джерело: побудовано автором

Після імпортування в Україну кавоварок Zelmer ZCM8121 Maestro Barista припустимо, що ТОВ «Епіцентр К» буде здійснювати їх перепродаж на території нашої держави з торговельною надважкою у розмірі 20%. Показники, необхідні для здійснення прогнозової оцінки ефективності імпорту кавоварок з Польщі для ТОВ «Епіцентр К» за вище перелічених умов наведено у табл. 3.4.

Таблиця 3.4.

**Оцінка ефективності імпорту в Україну кавоварок з Польщі для
ТОВ «Епіцентр К»**

Показник	Значення
Вхідна ціна (сукупні витрати на імпорт одиниці товару), грн.	11666,53
Торговельна надбавка ТОВ «Епіцентр К»	20%
Ціна продажу імпортованих кавоварок на ринку України, грн.	13999,84
Обсяг імпорту	100 шт.
Сума вкладених коштів у закупівлю партії кавоварок, грн.	1166677
Дохід від реалізації партії імпортованих кавоварок на ринку України, грн.	1399984
Ефект від імпорту, грн.	233306,7

Джерело: побудовано автором

Прогнозні розрахунки економічної ефективності імпорту кавоварок для ТОВ «Епіцентр К» наведено у табл. 3.5 (при здійсненні розрахунків припускаємо, що досліджуване підприємство протягом 6 місяців 2023 року імпортуватиме щомісяця 100 одиниць кавоварок за незмінних умов, а курс гривні до євро не змінюватиметься впродовж найближчих місяців, та складатиме 39,77 грн./євро).

Таблиця 3.5.

**Прогнозні показники ефективності імпорту кавоварок ТОВ
«Епіцентр К» з Польщі за місяць у 2023 році, грн.**

Показник, грн.	Один місяць 2023 року
Дохід від реалізації імпортової продукції підприємства, грн.	1399984
Повна собівартість імпортової операції підприємства, грн.	1166677
Валовий дохід від імпортних операцій до оподаткування (ефект від імпорту), грн.	233306,7
Сплата податку на прибуток, грн.	41995,2
Чистий прибуток від імпортних операцій, грн.	191311,5
Коефіцієнт ефективності імпортних операцій підприємства	1,19
Рентабельність імпортової операції підприємства	0,16

Джерело: побудовано автором

Розрахунки, наведені у табл. 3.5, свідчать про те, що за умов, наведених вище, вже у 2023 році, починаючи з червня, ТОВ «Епіцентр К» зможе отримати чистий прибуток від імпорту кавоварок у розмірі понад 164,3 тис. грн. щомісяця. При цьому коефіцієнт ефективності імпортової операції підприємства складатиме 1,19, а значення показника рентабельності імпортової операції ТОВ «Епіцентр К» складе 0,16, що, на нашу думку, є доволі високим показником.

ВИСНОВКИ

Відповідно до визначених завдань дослідження, у роботі було зроблено наступні висновки:

1. Фінансово-господарська діяльність ТОВ «Епіцентр К» впродовж 2018-2020 рр. була ефективною і результативною, оскільки досліджуване підприємство протягом цього періоду мало доволі високі показники чистого прибутку, ефективну структуру активів і пасивів балансу. Проте розрахунок коефіцієнтів рентабельності, оборотності, ліквідності та фінансової стійкості показує тенденцію до зниження їх значення, що свідчить про певне зниження ефективності фінансово-господарської діяльності у 2020 році порівняно з 2018 роком.

2. ТОВ «Епіцентр К» імпортує в Україну такі види техніки для приготування напоїв: електрочайники, термопоти, мультичайники, термочайники, електрочайники-термоси; професійні кавоварки; електричні, кавоварки з капучінатором; крапельні, капсульні і ріжкові кавоварки; електричні турки та ін.), соковижималки (центрифужні, шнекові, цитрус-преси), кавомолки (ручні, ножові, жорнові) і капучинатори (ручні і стаціонарні). Основними країнами імпорту такої техніки є переважно країни ЄС та Китай: за підсумками 2020 року близько чверті такої техніки аналізоване підприємство імпортувало з Італії, і майже п'яту частину – з Китаю. Якщо говорити про товарну структуру імпорту техніки для приготування напоїв ТОВ «Епіцентр К», то необхідно підкреслити, що основну частку у в ній займають електрочайники і кавоварки.

3. Аналіз світового ринку техніки для приготування напоїв дав змогу зробити висновок, що найбільш потужними імпортерами техніки для приготування гарячих напоїв (призначеної для домашнього використання), є США та найбільш розвинені країни ЄС – Німеччина, Італія, Франція та ін. Так, наприклад, на США і Німеччину за підсумками 2021 року сукупно припадало більше чверті загальносвітового імпорту цього виду обладнання.

Якщо говорити про найбільш потужних країн-експортерів техніки для приготування гарячих напоїв (призначеної для домашнього використання), то сюди входять Китай, країни ЄС, а також Швейцарія і Україна. Світова торгівля технікою для приготування гарячих напоїв, призначеною для комерційного використання, характеризується тим, що лідерами за обсягом імпорту такої техніки є ті ж таки США, Німеччина і Франція. Якщо говорити про світовий експорт техніки для приготування гарячих напоїв або приготування чи розігрівання їжі (призначеної для комерційного використання), то слід зазначити, що найбільш потужними експортерами є знову ж таки США і передові країни ЄС – Італія та Німеччина. Специфікою світового ринку техніки для приготування свіжих соків, фрешів та інших подібних напоїв, а також різноманітних кавомолок та міксерів, є те, що в даному випадку основними імпортерами знову є США, Німеччина та Італія. Якщо говорити про світовий експорт електричних подрібнювачів харчових продуктів, міксерів і соковижималок для фруктів/овочів, то в даному випадку лідерами є Китай, США і провідні країни ЄС. Таким чином, в структурі світового імпорту техніки для приготування гарячих напоїв для домашнього і комерційного призначення, а також для приготування свіжих соків, фрешів і подібних напоїв, найбільш вагому частку займають США, Німеччина, Італія і Франція. В той же час, найбільш потужними у світі експортерами такої техніки є Китай, Італія, Німеччина і США.

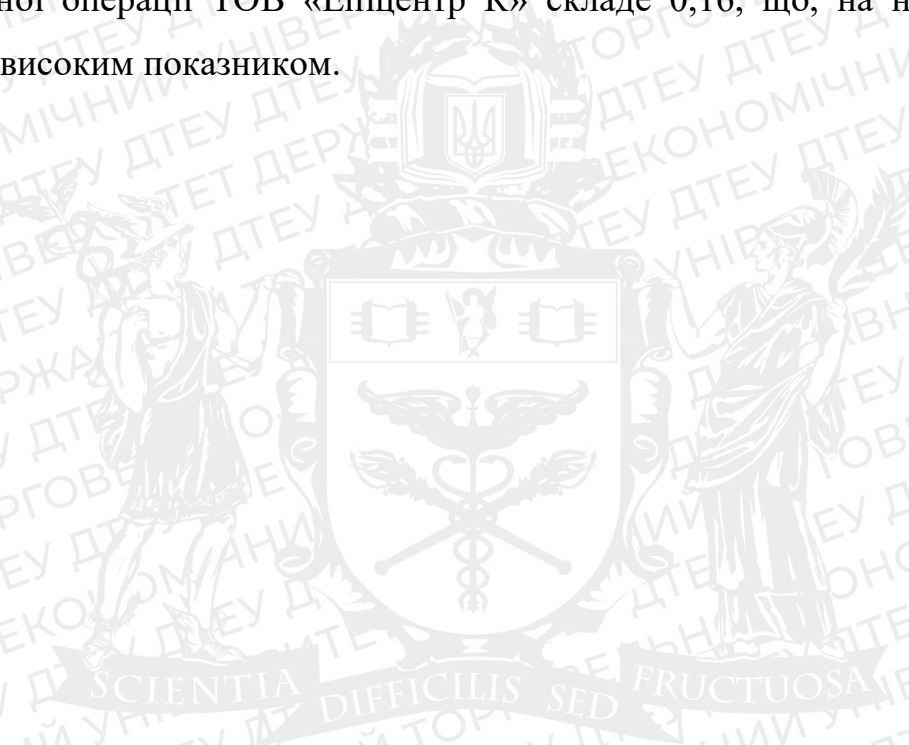
4. Впродовж 2017-2021 рр. в Україні зростали обсяги імпорту всіх видів техніки для приготування напоїв, а основними постачальниками такої техніки в нашу країну були Китай і країни ЄС, які, за даними оцінок західних джерел, нині є основними центрами виробництва цього виду продукції, що актуалізує подальше дослідження й оцінку доцільності імпорту техніки для приготування напоїв саме з цих країн.

5. У роботі було зроблено висновок, що досліджуваному підприємству доцільно розглянути можливості імпорту техніки для приготування напоїв з Польщі, оскільки ця країна знаходиться у географічній

близькості до нашої держави, і цей аргумент з нашої точки зору є доволі вагомим, оскільки, в сучасних умовах блокування українських морських портів державою-агресором та суттєвого зростання вартості паливно-мастильних матеріалів, питання ефективного логістичного і транспортного забезпечення імпорتنих операцій набуває неабиякого значення. Аналіз ринку виробників техніки і обладнання для приготування кави у Польщі дає змогу дійти висновку, що ТОВ «Епіцентр К» доцільно здійснювати імпорт техніки бренду «Zelmer» компанії «Eurogama Sp. zo.o.», яка знаходиться у Варшаві і виробляє високоякісні кавоварки, каво-машини та іншу подібну техніку.

6. При здійсненні операцій імпорту пропонується враховувати той факт, що транспортування кавоварок зі складу компанії «Eurogama Sp. zo.o.» у м. Варшава до складу ТОВ «Епіцентр К» у м. Київ буде здійснювати транспортна компанія «Мак-Транс» вантажним автомобілем. При цьому обслуговуючим банком компанії «Eurogama Sp. zo.o.» є потужний польський банк «PKO Bank Polski SA», а обслуговуючим банком ТОВ «Епіцентр К» є «Sense Bank». Здійснюючи прогнозу оцінку результативності операцій з імпорту кавоварок для ТОВ «Епіцентр К», у роботі припускалося, що досліджуване підприємство здійснює купівлю партії продукції у компанії «Eurogama Sp. zo.o.» у обсязі 100 одиниць на умовах СІР Шегині, що передбачає доставку вантажу компанією «Мак-Транс» вантажним автомобілем з Варшави до пункту пропуску «Шегині», а звідти – до розподільчого центру досліджуваного підприємства у м. Київ. Вартість транспортування від Варшави до Києва враховується, виходячи з ціни 1404 євро, але від польсько-українського кордону до складу ТОВ «Епіцентр К» у м. Київ перевезення сплачує досліджуване підприємство за ставкою 500 євро. Після імпортування в Україну кавоварок Zelmer ZCM8121 Maestro Barista було припущено, що ТОВ «Епіцентр К» буде здійснювати їх перепродаж на території нашої держави з торговельною надважкою у розмірі 20% (при здійсненні розрахунків припускаємо, що досліджуване підприємство протягом 6 місяців 2023 року імпортуватиме щомісяця 100 одиниць

кавоварок за незмінних умов, а курс гривні до євро не змінюватиметься впродовж найближчих місяців, та складатиме 39,77 грн./євро). За умов, наведених вище, вже у 2023 році, починаючи з червня, ТОВ «Епіцентр К» зможе отримати чистий прибуток від імпорту кавоварок у розмірі понад 164,3 тис. грн. щомісяця. При цьому коефіцієнт ефективності імпортової операції підприємства складатиме 1,19, а значення показника рентабельності імпортової операції ТОВ «Епіцентр К» складе 0,16, що, на нашу думку, є доволі високим показником.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про компанію. *Офіційний сайт ТОВ «Епіцентр К»*. URL:<https://epicentrk.ua/ua/about/> (дата звернення 20.03.2023).
2. Історія компанії. *Офіційний сайт ТОВ «Епіцентр К»*. URL:<https://epicentrk.ua/ua/about/nasha-istoriya/> (дата звернення 20.03.2023).
3. Електрочайники. *Офіційний сайт ТОВ «Епіцентр К»*. URL:https://epicentrk.ua/ua/shop/elektrochayniki/filter/country_of_origin-is-jpn-or-cze-or-fra-or-tur-or-rou-or-pol-or-deu-or-nld-or-chn/apply/ (дата звернення 20.03.2023).
4. Кавомашини. *Офіційний сайт ТОВ «Епіцентр К»*. URL:https://epicentrk.ua/ua/shop/kofevarki/filter/country_of_origin-is-che-or-fra-or-hun-or-tur-or-svn-or-usa-or-rou-or-prt-or-pol-or-deu-or-nld-or-chn-or-ita-or-idn/apply/ (дата звернення 20.03.2023).
5. Соковижималки. *Офіційний сайт ТОВ «Епіцентр К»*. URL:https://epicentrk.ua/ua/shop/sokovyzhimalki/filter/country_of_origin-is-fra-or-svn-or-pol-or-deu-or-mys-or-chn-or-ita/apply/ (дата звернення 20.03.2023).
6. Кавомолки. *Офіційний сайт ТОВ «Епіцентр К»*. URL:<https://epicentrk.ua/ua/shop/kofemolki/> (дата звернення 20.03.2023).
7. Капучинатори. *Офіційний сайт ТОВ «Епіцентр К»*. URL:<https://epicentrk.ua/ua/shop/kapuchinatory/> (дата звернення 20.03.2023).
8. Global Beverage Processing Equipment Market - Opportunities And Forecasts, 2023-2030. *Офіційний сайт інформаційно-аналітичного видання «Allied Market Research»*. URL:<https://www.alliedmarketresearch.com/beverage-processing-equipment-market> (дата звернення 20.04.2023).
9. Global Beverage Processing Equipment Market Outlook. *Офіційний сайт інформаційно-аналітичного видання «ExpertMarket Research»*. URL:<https://www.expertmarketresearch.com/reports/beverage-processing-equipment-market> (дата звернення 20.04.2023).

10. Beverage Processing Equipment Market Size, COVID-19 Impact Analysis, Regional Outlook, Application Development Potential, Price Trend, Competitive Market Share & Forecast, 2023 – 2032. *Офіційний сайт інформаційно-аналітичного видання «Global Market Insights».* URL: <https://www.gminsights.com/industry-analysis/beverage-processing-equipment-market> (датазвернення20.04.2023).
11. Food and Beverages Processing Equipment Market: Global Industry Trends, Share, Size, Growth, Opportunity and Forecast 2023-2028. *Офіційний сайт інформаційно-аналітичного видання «IMARC».* URL: <https://www.imarcgroup.com/food-beverages-processing-equipment-market> (датазвернення20.04.2023).
12. Beverage Processing Equipment Market. *Офіційний сайт інформаційно-аналітичного видання «Fortune Business Insights».* URL: <https://www.fortunebusinessinsights.com/industry-reports/beverage-processing-equipment-market-100533>(датазвернення20.04.2023).
13. 2023 Beverage Processing Equipment Market Size Exclusive Report till 2030. *Офіційний сайт інформаційно-аналітичного видання «MarketWatch».* URL: <https://www.marketwatch.com/press-release/2023-beverage-processing-equipment-market-size-exclusive-report-till-2030-2023-04-18> (датазвернення20.04.2023).
14. Beverage Processing Equipment Market Share, Revenue, Trends, Size, Opportunities, and Regional Forecast 2023-2030. *Офіційний сайт інформаційно-аналітичного видання «Globe Newswire».* URL: <https://www.globenewswire.com/news-release/2023/03/09/2624142/0/en/Beverage-Processing-Equipment-Market-Share-Revenue-Trends-Size-Opportunities-and-Regional-Forecast-2023-2030-Fortune-Business-Insights.html> (датазвернення20.04.2023).
15. Beverage Processing Equipment Market Outlook (2023 to 2033). *Офіційний сайт інформаційно-аналітичного видання «Future Market Insights».* URL:

<https://www.futuremarketinsights.com/reports/beverages-processing-equipment-market> (дата звернення 20.04.2023).

16. List of importers for the selected product. Product: 851671 Electro-thermic coffee or tea makers, for domestic use. *Офіційний сайт Міжнародного торгового*

центру. URL: https://www.trademap.org/Country_SelProduct_TS.aspx?nvpm=1%7c%7c%7c%7c%7c851671%7c%7c%7c6%7c1%7c1%7c1%7c2%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1 (дата звернення 20.04.2023).

17. List of exporters for the selected product. Product: 851671 Electro-thermic coffee or tea makers, for domestic use. *Офіційний сайт Міжнародного торгового*

центру. URL: https://www.trademap.org/Country_SelProduct_TS.aspx?nvpm=1%7c%7c%7c%7c%7c851671%7c%7c%7c6%7c1%7c1%7c2%7c2%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1 (дата звернення 20.04.2023).

18. List of importers for the selected product. Product: 841981 Machinery, plant and equipment for making hot drinks or for cooking or heating food (excluding domestic appliances). *Офіційний сайт Міжнародного торгового*

центру. URL: https://www.trademap.org/Country_SelProduct_TS.aspx?nvpm=1%7c%7c%7c%7c%7c841981%7c%7c%7c6%7c1%7c1%7c1%7c2%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1 (дата звернення 20.04.2023).

19. List of exporters for the selected product. Product: 841981 Machinery, plant and equipment for making hot drinks or for cooking or heating food (excluding domestic appliances). *Офіційний сайт Міжнародного торгового*

центру. URL: https://www.trademap.org/Country_SelProduct_TS.aspx?nvpm=1%7c%7c%7c%7c%7c841981%7c%7c%7c6%7c1%7c1%7c1%7c2%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1 (дата звернення 20.04.2023).

20. List of importers for the selected product. Product: 850940 Domestic food grinders and mixers and fruit or vegetable juice extractors, with self-contained electric motor. *Офіційний сайт Міжнародного торгового*

центру. URL: https://www.trademap.org/Country_SelProduct_TS.aspx?nvpm=1%7c%7c%7c%7c%7c850940%7c%7c%7c6%7c1%7c1%7c1%7c2%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1

7c%7c%7c%7c%7c850940%7c%7c%7c6%7c1%7c1%7c1%7c2%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1 (датазвернення20.04.2023).

21. List of exporters for the selected product. Product: 850940 Domestic food grinders and mixers and fruit or vegetable juice extractors, with self-contained electric motor. *Офіційний сайт Міжнародного торгового центру*. URL:https://www.trademap.org/Country_SelProduct_TS.aspx?nvpm=1%7c%7c%7c%7c%7c850940%7c%7c%7c6%7c1%7c1%7c2%7c2%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1 (датазвернення20.04.2023).

22. List of supplying markets for a product imported by UkraineMetadata. Product: 851671 Electro-thermic coffee or tea makers, for domestic use. *Офіційний сайт Міжнародного торгового центру*. URL:https://www.trademap.org/Country_SelProductCountry_TS.aspx?nvpm=1%7c804%7c%7c%7c%7c851671%7c%7c%7c6%7c1%7c1%7c1%7c2%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1 (датазвернення20.04.2023).

23. List of importing markets for a product exported by UkraineMetadata. Product: 851671 Electro-thermic coffee or tea makers, for domestic use. *Офіційний сайт Міжнародного торгового центру*. URL:https://www.trademap.org/Country_SelProductCountry_TS.aspx?nvpm=1%7c804%7c%7c%7c%7c851671%7c%7c%7c6%7c1%7c1%7c2%7c2%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1 (датазвернення20.04.2023).

24. List of exporting companies in Ukraine for the following product. Product category : Coffee makers, electric, domestic. *Офіційний сайт Міжнародного торгового центру*. URL:<https://www.trademap.org/CompaniesList.aspx?nvpm=1%7c804%7c%7c%7c%7c851671%7c%7c%7c6%7c1%7c1%7c2%7c3%7c1%7c2%7c1%7c1%7c4> (датазвернення20.04.2023).

25. List of importing companies in Ukraine for the following product. Product category : Coffee makers, electric, domestic. *Офіційний сайт Міжнародного торгового центру*. URL:<https://www.trademap.org/CompaniesList.aspx?nvpm=1%7c804%7c>

%7c%7c%7c851671%7c%7c%7c6%7c1%7c1%7c1%7c3%7c1%7c2%7c1%7c1%7c4 (дата звернення 20.04.2023).

26. List of supplying markets for a product imported by UkraineMetadata. Product: 841981 Machinery, plant and equipment for making hot drinks or for cooking or heating food (excluding domestic appliances). *Офіційний сайт Міжнародного торгового центру*. URL: https://www.trademap.org/Country_SelProductCountry_TS.aspx?nvpm=1%7c804%7c%7c%7c841981%7c%7c%7c6%7c1%7c1%7c1%7c2%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1 (дата звернення 20.04.2023).

27. List of importing markets for a product exported by UkraineMetadata. Product: 841981 Machinery, plant and equipment for making hot drinks or for cooking or heating food (excluding domestic appliances). *Офіційний сайт Міжнародного торгового центру*. URL: https://www.trademap.org/Country_SelProductCountry_TS.aspx?nvpm=1%7c804%7c%7c%7c841981%7c%7c%7c6%7c1%7c1%7c2%7c2%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1 (дата звернення 20.04.2023).

28. List of supplying markets for a product imported by UkraineMetadata. Product: 850940 Domestic food grinders and mixers and fruit or vegetable juice extractors, with self-contained electric motor. *Офіційний сайт Міжнародного торгового центру*. URL: https://www.trademap.org/Country_SelProductCountry_TS.aspx?nvpm=1%7c804%7c%7c%7c850940%7c%7c%7c6%7c1%7c1%7c1%7c2%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1 (дата звернення 20.04.2023).

29. List of importing markets for a product exported by UkraineMetadata. Product: 850940 Domestic food grinders and mixers and fruit or vegetable juice extractors, with self-contained electric motor. *Офіційний сайт Міжнародного торгового центру*. URL: https://www.trademap.org/Country_SelProductCountry_TS.aspx?nvpm=1%7c804%7c%7c%7c850940%7c%7c%7c6%7c1%7c1%7c2%7c2%7c1%7c2%7c1%7c1%7c1 (дата звернення 20.04.2023).

30. List of exporting companies in Ukraine for the following product. Product category : Fruit juice extractors, electric, domestic. *Офіційний сайт Міжнародного торгового центру*. URL:<https://www.trademap.org/CompaniesList.aspx?nvpm=1%7c804%7c%7c%7c850940%7c%7c%7c6%7c1%7c1%7c2%7c3%7c1%7c2%7c1%7c1%7c4> (дата звернення20.04.2023).

31. List of importing companies in Ukraine for the following product. Product category : Fruit juice extractors, electric, domestic. *Офіційний сайт Міжнародного торгового центру*. URL:<https://www.trademap.org/CompaniesList.aspx?nvpm=1%7c804%7c%7c%7c850940%7c%7c%7c6%7c1%7c1%7c1%7c3%7c1%7c2%7c1%7c1%7c4> (дата звернення20.04.2023).

32. Кавомашини Польща. *Офіційний сайт ТОВ «Епіцентр К»*. URL:https://epicentrk.ua/ua/shop/kofevarki/filter/seller-is-epicentr/country_of_origin-is-pol/apply/ (дата звернення05.05.2023).

33. Contact. *Офіційний сайт «Eurogata Sp. z o.o.»*. URL:<https://zelmer.pl/en/contact/> (дата звернення05.05.2023).

34. Польський бренд Зелмер. URL:<https://www.0352.ua/list/348059> (дата звернення05.05.2023).

35. Кавоварка ріжкова Zelmer ZCM7255. *Офіційний сайт ТОВ «Епіцентр К»*. URL:https://epicentrk.ua/ua/shop/kofevarka-zelmer-zcm7255.html?gclid=Cj0KCQjwsIejBhDOARIsANYqkD3j9x7DxPv7NQOcTGsEHMTtThvE1eVcJkoCm36suvEI5hTjFKD6e6AaAmWoeALw_wcB (дата звернення05.05.2023).

36. ZCM8121 Maestro Barista. Coffee maker. *Офіційний сайт «Eurogata Sp. z o.o.»*. URL:<https://zelmer.pl/en/produkt/zcm8121-maestro-barista/> (дата звернення05.05.2023).

37. Ekspres Zelmer ZCM8121 Maestro Barista. URL:<https://www.ceneo.pl/134481204?se=OSqA5ZFWYofbG0sFSpIeEMsuYNmaiX-8&gclid=Cj0KCQjwsIejBhDOARIsANYqkD0f->

I_DuwiBuQdb6hqYExzcCVdkIQ1kKKTQC9NwGnKkKbp50nri4tAaAiDFEALw
_wcB# (дата звернення05.05.2023).

38. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27.06.2014. *Офіційний сайт Верховної Ради України.*

URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text(дата звернення05.05.2023).

39. Довідка по товару УКТЗЕД. Код товару : 8516 71 00 00. *Офіційний сайт «QDProfessional».* URL:<https://qdpro.com.ua/uk/goodinfo/8516710000> (дата звернення05.05.2023).

40. Закон України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» № 2735-VI від 02.12.2010. *Офіційний сайт Верховної Ради України.* URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2735-17#Text> (дата звернення05.05.2023).

41. Вантажні перевезення з Європи в Україну і назад разом з «Мак-Транс». *Офіційний сайт компанії «Мак-Транс».* URL:<https://www.mak-trans.com/ua/services/transportation-to-europe> (дата звернення05.05.2023).

ДОДАТКИ

ТОВ «ЕПЦЕНТР-К»
Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
 На 31 грудня 2020 року
 Форма №1

Актив	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	12 543	32 720
первісна вартість	1001	44 846	73 004
накопичена амортизація	1002	32 303	40 284
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 869 460	3 692 156
Основні засоби	1010	12 304 648	15 231 712
первісна вартість	1011	17 210 534	21 335 058
знос	1012	4 905 886	6 103 346
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	1 755 267	3 129 633
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	68 629	23 116
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	16 010 547	22 109 337
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	13 885 925	15 389 033
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 467 824	2 182 479
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	0	0
з бюджетом	1135	0	1
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 381 455	3 859 491
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	921 054	642 802
Витрати майбутніх періодів	1170	7 322	5 399
Інші оборотні активи	1190	217 473	336 837
Усього за розділом II	1195	20 881 053	22 416 054
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	21	0
Баланс	1300	36 891 621	44 525 391
Пасив	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	158 610	158 610
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	14 542 267	17 688 086
Неоплачений капітал	1425	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0
Усього за розділом I	1495	14 700 877	17 846 696
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0

Довгострокові кредити банків	1510	2 008 688	4 142 910
Інші довгострокові зобов'язання	1515	256 738	312 170
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Усього за розділом II	1595	2 265 426	4 455 080
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	776 000	767 497
товари, роботи, послуги	1615	14 514 081	16 290 054
розрахунками з бюджетом	1620	273 257	326 833
у тому числі з податку на прибуток	1621	215 457	244 727
розрахунками зі страхування	1625	24 716	17 379
розрахунками з оплати праці	1630	160 208	137 988
Поточні забезпечення	1660	509 245	539 038
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	3 667 811	4 144 753
Усього за розділом III	1695	19 925 318	22 223 615
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Баланс	1900	36 891 621	44 525 391

Додаток Б

ТОВ «ЕПІЦЕНТР-К»

Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Форма №1

Актив	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	4 870	12 543
первісна вартість	1001	32 540	44 846
накопичена амортизація	1002	27 670	32 303
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 500 430	1 869 460
Основні засоби	1010	8 568 122	12 304 648
первісна вартість	1011	11 500 250	17 210 534
знос	1012	2 932 128	4 905 886
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030	0	0
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств			
Інші фінансові інвестиції	1035	1 750 200	1 755 267
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	68 629
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	11 823 622	16 010 547
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	13 250 000	13 885 925
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	770 000	1 467 824
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130		0
з бюджетом	1135		0
у тому числі з податку на прибуток	1136		0

Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3 320 100	4 381 455
Поточні фінансові інвестиції	1160		0
Гроші та їх еквіваленти	1165	690 000	921 054
Витрати майбутніх періодів	1170	2 800	7 322
Інші оборотні активи	1190	270 000	217 473
Усього за розділом II	1195	18 302 900	20 881 053
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	21
Баланс	1300	30 126 522	36 891 621

Пасив	Код	На початок року, тис.грн.	На кінець року, тис.грн.
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	158 610	158 610
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	12 300 000	14 542 267
Неоплачений капітал	1425		0
Вилучений капітал	1430		0
Усього за розділом I	1495	12458 610	14 700 877
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	910 000	2 008 688
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	256 738
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Усього за розділом II	1595	910 000	2 265 426
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	776 000	776 000
товари, роботи, послуги	1615	13 454 053	14 514 081
розрахунками з бюджетом	1620	180 545	273 257
у тому числі з податку на прибуток	1621	130 000	215 457
розрахунками зі страхування	1625	62528	24 716
розрахунками з оплати праці	1630	140 000	160 208
Поточні забезпечення	1660	250 620	509 245
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	1891166	3 667 811
Усього за розділом III	1695	16754912	19 925 318
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		0
Баланс	1900	30 126 522	36 891 621

**Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2020 рік
Форма 2
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ**

Стаття	Код	За звітний період, тис.грн.	За аналогічний період попереднього року, тис.грн.
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	50 382 425	43 979 194
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	35 593 670	30 814 751
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий			
прибуток	2090	14 788 755	13 164 443
збиток	2095	0	0
Інші операційні доходи	2120	737 243	530 835
Адміністративні витрати	2130	872 759	751 814
Витрати на збут	2150	8 648 047	7 985 945
Інші операційні витрати	2180	920 408	254 271
Фінансовий результат від операційної діяльності			
прибуток	2190	5 084 784	4 703 248
збиток	2195	0	0
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	211 555	3 851
Інші доходи	2240	554 085	354 733
Фінансові витрати	2250	295 646	250 094
Втрати від участі в капіталі	2255	0	24 516
Інші витрати	2270	1 438 592	363 438
Фінансовий результат до оподаткування			
прибуток	2290	4 116 186	4 423 784
збиток	2295	0	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-944 982	-821 675
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат			
прибуток	2350	3 171 204	3 602 109
збиток	2355	0	0

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншими сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355, 2460)	2465	3 171 204	3 602 109

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	1 254 935	887 499
Витрати на оплату праці	2505	5 208 532	4 711 766
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 056 667	952 162
Амортизація	2515	1 667 998	1 096 995
Інші операційні витрати	2520	3 465 135	2 581 842
Разом	2550	12 653 267	10 230 264

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Додаток Г

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2019 рік

Форма 2

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код	За звітний період, тис.грн.	За аналогічний період попереднього року, тис.грн.
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	43 979 194	41 400 220
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	30 814 751	30 400 580
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий			
прибуток	2090	13 164 443	10 999 640
збиток	2095	0	
Інші операційні доходи	2120	530 835	260 235
Адміністративні витрати	2130	751 814	540 040
Витрати на збут	2150	7 985 945	6 623 200
Інші операційні витрати	2180	254 271	396373
Фінансовий результат від операційної діяльності			
прибуток	2190	4 703 248	3 700 262
збиток	2195	0	0
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	3 851	180 000
Інші доходи	2240	354 733	52 000
Фінансові витрати	2250	250 094	91 550
Втрати від участі в капіталі	2255	24 516	0
Інші витрати	2270	363 438	210 000

Фінансовий результат до оподаткування			
прибуток	2290	4 423 784	3630712
збиток	2295	0	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-821 675	-670 000
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	
Чистий фінансовий результат			
прибуток	2350	3 602 109	2 960 712
збиток	2355	0	0

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншими сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355, 2460)	2465	3 602 109	2 960 712

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	887 499	750 000
Витрати на оплату праці	2505	4 711 766	3 950 230
Відрахування на соціальні заходи	2510	952 162	805 124
Амортизація	2515	1 096 995	602 365
Інші операційні витрати	2520	2 581 842	1 806 236
Разом	2550	10 230 264	7 913 955

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0